

Naročnina snaga mesečno 26 Din, za
inospolstvo 40 Din.

Uredništvo:
Ljubljana, Kneževa ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 440.
Celje: Koočeva ul. 2. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. - Oglasi po tarifi.

JUTRO

Upravništvo Ljubljana, Prešernova ul. 54.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inzeratni oddelk: Ljubljana, Prešernova
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 465.
Podružnica Celje: Koočeva ulica št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljubljana
št. 11.842; Praha št. 78.180; Wien
Nr. 105.241.

Ljubljana, 11. aprila.

Notranjepolitična situacija na Poljskem se vedno bolj komplicira. Nasprotje med večino Sejma in režimom maršala Piłsudskega se vedno bolj poostrejuje in je dovedlo, kar sicer doslej ni bilo običajno, do demisije finančnega ministra Czechowicza, malo kasneje pa celo do odstopa celotnega kabineta.

Centralni dogodek sedanje vladne krize na Poljskem je Czechowiczova demisija in vse, kar jo je povzročilo. Zakaj v tem se najtočneje kaže pravo razmerje med vlado in opozicijo. Demisija je bila za ostro konfliktna med obema poglavitnima faktorjema današnje poljske notranje politike.

Dovolj je znano, da se je poljski parlament dovolj obzirno izogibal konfliktom z vlado. Ne le, da je Piłsudski imel ves čas na svoji strani simpatije marsikaterega člana opozicije, ki razpolaga v Sejmu z absolutno večino; Sejm se je tudi zavedal, kako neprijetna situacija lahko nastane, ako se nasprotje proti Piłsudskemu tira na ostrino. Zato je često marsikaj akceptiral, kar bi bil sicer drugi vladi zavrel. Toda v zadnji dobi je sejska večina postala bolj jeviteljska. Revizija ustave postaja aktualna in v tem pogledu se večina boji, da bi si mogla vlada svojo pozicijo utrditi, ako zmaga njen revizijski načrt, ki močno omejuje pravice parlamenta in parlamentarizma. Zato je pričela vlada oponirati mnogo odločneje. Tako na primer je sicer sprejela vladni proračun, toda črtala je v njej nekatere postavke, in sicer take, ki so morali režim najhujše zadeti. Črtala je poglavitni del dispozičnih fondov vojnega in notranjega ministra, ki so gotovo zelo važna zadeva. Ta akt je vse presojalo kot odločno demonstracijsko gesto Sejma zoper režim, saj je s črtanjem direktno prizadel ravno Piłsudski, ki je sam vojni minister.

Maršal se je nad tem silno razjezil. Javno je silovito oštel poslance in jih traktiral na način, ki v parlamentarnih običajih prav gotovo ni v navadi. Naravnost norčeval se je iz Sejma, ki mu je črtal fond, češ, da more od svojih ministrov — to se je tikało sveda finančnega ministra — dobiti denarja, kolikor ga hoče in kolikor ga potrebuje.

Toda Sejm je zelo spretno reagiral na zmerjanje Piłsudskega. Izkazalo se je, da je finančni minister prekoračil državni proračun za 564 milijonov zlotov. Sejm je zahteval polsnila, zakaj in v kake namene se je prekoračil proračun za lepo vsoto dobre polovice milijarde. Zahteval je tedaj obračun za porabljeno vsoto, preden bi ministru votal naknadne kredite zamo, in je odločno vztrajal na svoji zahtevi. Ministrski predsednik Bartel je že obljubil obračun in finančni minister ga je želel podati, toda maršal Piłsudski nikakor ni hotel privoliti v to, da bi osvojevala zbornica kritizirala njegove finančne račune; zato je preprečil poročilo. Konflikt se je spril tako, da se je obrnil posebej proti finančnemu ministru, Piłsudski mu je dejal, naj se kratkoma loči od napade zbornice ne briga, vlada se je izjavila solidarno z njim, toda Czechowicz je končno vendarle podal demisijo.

Mora se priznati, da je Sejm do neke mere zmagal, ni pa se zadovoljil samo s tem, marveč je z 240 glasovi proti 126 sklenil obtožbo odstopiškega ministra. Brž nato pa je celotna vlada stopila v demisijo.

Afront Sejma je tedaj dosegel uspeh. Toda bilo bi zelo napačno, ako bi ta uspeh primerjali s parlamentarnimi zmagami v normalnih ustavnih državah. Niti misliti ni, da bi se sestavila nova vlada iz mož, ki ne bi bili prav tako v nasprotju s sejsko večino. Vendar pa je konflikt znova pokazal, kako nevdružna je sedanja situacija na Poljski. Da bi zmagal Sejm, si ni mogloč predstavljati, da bi se Piłsudski ločil novega prevrata in kratkoma razgnal parlament, pravijo, da je prav tako malo verjetno. Tretjega izhoda pa vsaj za enkrat ni videti.

Militarizacija poljske vlade

Berlin, 11. aprila. s. Po privatni brzjavki »Vorwärts« se govori v informiranih krogih, da je dosedanj prosvetni minister Switalski, zastopnik vrhovne fašistične skupine, sprejel nalogo za sestavo vlade. Vojno ministrstvo bo prevzel Piłsudski. Notranje in finančno ministrstvo bosta zasedena s dvema generaloma, delovno ministrstvo s polkovnikom, pošto ministrstvo z majorjem. Zunanje ministrstvo bo tudi v novem kabinetu vodil Zaleski.

Varšava, 11. aprila h. Nocoj ob 11. uri se je pričela konferenca, katere se udeležujejo državni predsednik Meszicki, ministrski predsednik Bartel in maršal Piłsudski. Konferenca bo končno večinsko sklepala o rešitvi kabinete krize. Rezultat te konference bo mogoče jutri naadno objavljati. Ob 21.30 traja konferenca še dalje.

Nova pogajanja za prijateljski pakt z Italijo Dolga konferenca ministra Kumanudija s poslanikom Gallijem — Številni obiski poslaničkov v zunanjem ministrstvu

Beograd, 11. aprila. p. Tekom današnjega dne so bili opaženi pri zastopniku zunanjega ministra dr. Kumanudiju številni poseti diplomatov. Med drugimi so ministra posetili francoski, angleški, albanski in češkoslovaški poslanci. Posebno pozornost je vzbudil dolgotrajni razgovor dr. Kumanudija z italijanskim poslanikom Gallijem. V diplomatskih krogih se govori, da je italijanski poslanik pri tej priliki sporočil dr. Kumanudiju konkretne predloge itali-

janske vlade glede obnove prijateljskega pakta med Jugoslavijo in Italijo. Kakor znano, so se med dr. Kumanudijem in italijanskim poslanikom Gallijem že dalj časa vršili razgovori o obnovi pogajanj, odnosno o pripravi terena za novo pogajanja glede sklenitve prijateljskega pakta, ker sta obe vladi izrazili željo, da bi se obnovilo pogodbeno razmerje, ki je prenehalo z dnem, ko je ugasnil stari prijateljski pakt.

Pred sporazumom o predvojnih dolgovi Intenzivno delo v finančnem ministrstvu — Ministrske konference — Zastopniki francoskih upnikov v Beogradu

Beograd, 11. aprila p. Že več dni se vrše v finančnem ministrstvu konference, na katerih se razpravlja o rešitvi vprašanja srbskih predvojnih dolgov Franciji. Vlada posveča temu vprašanju posebno pozornost. Na današnji konferenci ob navzočnosti ministrskega predsednika, finančnega, trgovskega, poljedelskega in zunanjega ministra je bil sestavljen načrt za odplačilo teh dolgov. V zvezi s temi pripravami se mude v Beogradu že več dni tudi predstavniki

francoskih upnikov. Kakor se zatrjuje iz informiranih krogov, je rešitev tega vprašanja na najboljšem potu in vse kaže na to, da bo rešeno s sporazumom še pred, predno bo prišla na dnevni red pred haaškim razsodiščem. Za jutri dopoldne je sklicana širša seja ministrov gospodarskih resorov, na kateri se bo v zvezi z vprašanjem predvojnih dolgov v Franciji razpravljalo tudi še o drugih zelo važnih problemih.

Bolgarski glasovi o ženitvi kralja Borisa Zadovoljstvo v Bolgariji nad neuspelo ženitvijo — Nove kombinacije o poroki z rusko veliko knežno Kiro Kirilovno

Sofija, 11. aprila p. V tujakšnih političnih krogih se mnogo govori o neuspehi ženitve kralja Borisa z italijansko princeso Giovanno. Tudi v uradnih krogih priznavajo, da je zaroka kralja Borisa z italijansko princeso propadla zaradi odpora papeža, ki ni hotel privoliti v to, da bi italijanska princesa Giovanna prestopila v pravoslavno vero, kakor to predpisuje bolgarska ustava. V diplomatskih krogih posvečajo temu dejstvu tem večjo pozornost, ker je znano, da se je za to rodbinsko zvezo med bolgarskim in italijanskim dvorom zavzel zlasti Mussolini, ki je hotel na ta način še bolj navezati Bolgarijo na Italijo. Znano je, da je bil baš iz tega razloga po sporazumu med Mussolinijem in bolgarsko vlado imenovan za bolgarskega poslanika v Rimu bivši bolgarski vojni minister general Vilkov. V zvezi z zaroko kralja Borisa s princeso Giovanno je bila tudi sklenitev prijateljskega pakta med Italijo in Bolgarijo. Mussolinijeva želja je bila, da bi se

istočasno s proglasitvijo zaroke izvršil tudi podpis prijateljskega pakta. Ta pakt bi bil na las podoben paktu, ki ga je sklenila Italija z Albanijo. Vest o tej Mussolinijevi nameri pa je izzvala nezadovoljstvo v bolgarskih političnih krogih, ki kljub vsemu prijateljstvu do Italije nikakor ne žele, da bi prišla Bolgarija v slične odnose do Italije, kakor Albanija po tiranskem paktu. Zato se v bolgarskih političnih krogih mnogo govori o tem, da kaže opustiti ženitbene načrte med bolgarskim in italijanskim dvorom. Pojavljajo se že razne druge kombinacije, med katerimi vzbuja vsakogar največjo pozornost predlog, naj bi se Bolgarija vrnila na pod nekdanje slovske politike in bi se izbrala bodoča bog, kraljica iz vrst ruske aristokracije, pri čemer prihaja predvsem v poštev hčerka bivšega ruskega velikega kneza Kirila, Kira Kirilovna. Tej nameri niti ne nasprotujejo več oni krogi, ki so se doslej najbolj zavzemali za poglavitno zvezo z Italijo.

Pogajanja z Rumunijo

Beograd, 11. aprila. p. O pogajanjih z Rumunijo je objavilo zunanje ministrstvo zvečer naslednji komuniké: Dne 9. in 10. in 11. t. m. je zasedalo paralelno šest komisij in sicer: hidrotehnična, socijalopolitična, privatnopravna, prometna, administrativna in finančna. Hidrotehnična komisija je razpravljala o režimu vod (vodne zadržke, vodotoki itd.), kojih teritorij je razdeljen po razmejitvi v smislu mirovnih pogodb. Socijalopolitična komisija, ki razpravlja o naseljevanju in pravici bivanja ter o medsebojnem zavarovanju delavcev, je dosegla že načelen sporazum v vseh teh vprašanjih in sestavlja sedaj načrt tozadnih konvencij. V ostalih komisijah se giblje delo v okviru proučevanja materiala in izmenjave misli o medsebojnih stališjih. Dosedanji potek pogajanj opravičuje nado, da bodo v najkrajšem času rešena vsa vprašanja, ki so na dnevnem redu.

Državno sodišče

Beograd, 11. aprila p. Državno sodišče za zaščito države, ki se je nedavno preselilo v svoje nove prostore, je pričelo z rednim poslovanjem. Pod predsedstvom dr. Subotića se je vršilo že več sej sodnega senata, na katerih so se reševale posamezne zadeve, ki so bile od rednih sodišč predložene v presojo državnemu sodišču. Državno sodišče je sestavil že več obtožb, o katerih bodo že v prihodnjih dneh razpisane razprave. Kot prvi se bo moral zagovarjati Gabriel Smid iz Zagreba, ki je obtožen, da je pomagal povodom demonstracij 1. decembra v Zagrebu že aretiranim dijakom k begu in se vmešaval v poslovanje državnih organov.

Odlikovanje inozemskih zdravnikov

Beograd, 11. aprila. p. Kralj je podpisal ukaz, s katerim je bilo odlikovanih večje število inozemskih zdravnikov. Med drugimi so odlikovani z redom sv. Save III. stopnje dr. Emanuel Formanek in dr. Frančišek Schlamberger, univ. profesorja v Pragi; dr. Anton Kolinski, načelnik ministrstva za narodno zdravje v Pragi in dr. Alan Rumenov, član zdravniške zbornice v Sofiji; z redom sv. Save IV. stopnje: dr. Bohoslav Panjica, univ. profesor v Pragi; dr. Karel Hjelbich, načelnik češkoslovaškega ministrstva za narodno zdravje in dr. Dragan Gerlanov, urednik zdravniškega vestnika v Sofiji; z redom Belega orla III. stopnje pa dr. Vaclav Jedlička in dr. Alojzij Jerasek, univ. profesorja v Pragi.

Zaključek splitske železniške konference

Split, 11. aprila. p. Včeraj je bila zaključena mednarodna konferenca za tovarni promet, ki so se udeleževali zastopniki vseh evropskih držav. Konferenca je definitivno odobrila tudi mednarodni vozni red za tovarni promet, ki je bil v načelu določen že na lanski konferenci v Krakovu. Novi vozni red bo stopil v veljavo čez mesec dni.

Razprava proti Ristovićevemu morilcu

Zagreb, 11. aprila. p. Pred sodiščem v Zagrebu se bo 22. t. m. vršila glavna razprava proti ključavničarskemu pomočniku Josipu Suniću morilcu Ristovića, urednika beogradskega »Jedinstva«. Za njegove zagovornike so se prijaviли dr. Ivan Pernar, dr. Mile Budak in dr. Ljudevit Cimperman.

Likvidacija bivše Narodne skupščine

Beograd, 11. aprila. p. Likvidacija bivše Narodne skupščine se približuje svojem zaključku. Iz skupščinskega poslopja je bilo že vse odnešeno, kar je pripadalo bivši Narodni skupščini, ker so likvidirani že vsi oddelki, razen blagajne in knjigovodstva, ki pa sta se preselila v staro poslopje finančnega ministrstva. Knjigovodstvo in blagajna bosta poslovala še mesec dni.

Iz železniške službe

Beograd, 11. aprila. p. Na predlog prometnega ministra je kralj podpisal večji ukaz o imenovanju in upokojitvah železniških uradnikov. Med drugimi so imenovani in obremenjeni: Ivan Novak od prometnega komercialnega oddelka direktcije v Ljubljani k postaji Maribor, Herman Lenassi iz kurilnice v Murki Soboti v kurilnici v Ljubljani, Rudolf Ogranc iz Pragerskega v Mursko Soboto, Upokojeni so: Jakob Bizjak, Hinko Martelanc, Jurij Hribersek, Josip Pintar, Blaž Čiček, Josip Vičanski, Karel Vavrošek, Tomaž Kopač, Ivan Ošaben, Stefan Gorjanc, Fran Fiser in Fran Pekoli (za točnost imen radi telefonske transmisije vesti ne moremo jamčiti).

Orjaški son v Savi

Mitrovica, 11. aprila. p. Ribič iz Mačve so v Savi našli veliko težkega 115 kg in dolgega nad 2 m Soma so ubili s sekirami. Tako velike soma še danes ne pominjo v tamošnjih krajih.

Posledice avstrijske nogometne zmage nad Italijani

Italijanski poraz je izzval ploho ostrih napadov na Avstrijce — Italijani groze z izstopom iz mednarodne nogometne zveze

Rim, 11. aprila d. Italijanski tisk nadaljuje z vso vehemenco gonjo proti Dunajčanom, ker se jim je pri igranju nogometne tekme med Italijo in Avstrijo po nesreči strgala italijanska zastava, ko so jo potegnili na zastavni drog. Tako je objavil sedaj tudi fašistični »Impero«, ki je sprva priznal, da so bili Italijani pri nogometni tekmi poraženi na čisto sportski način, dolg članek, v katerem napada dunajsko občinstvo in sportnike na doslej skoro edinstven način. Med drugim piše tudi sledeče:

»Kakšna svinjarja je prav za prav danes Dunaj? Svinjarja je bil že itak vedno, imel pa je vsaj svoje žemlje, valčke, vlačuge in obešnjaškega cesarja. In kaj sedaj? Sedaj ni nič drugega kot tolpa rokovnjačev, najbolj prostaških homoseksualcev in odvratnih zvodnikov. Ako bi precejevali evropska mesta po neverjetnih prizorih, ki so se odigravali na Dunaju med nogometno tekmo, bi mogli sklepati, da je Evropa pravo leglo barbarstva, ki lahko tekmuje celo z ljudozrci. Mnenja smo, da je bilo mišljenje nekoga tujerazne lista, ki je zahteval od avstrijske republike, da bi se opravičila in dala čast naši zastavi v povsem brezpredmetno, ker Avstrijcev sploh ne smatramo za državen narod. Avstrija ni danes v primeri z veliko Italijo Mussolinija nič drugega, kakor smrdljiv pljuvalnik. Tistega dne, ko bomo razgovarjali z Avstrijo, bomo razgovarjali na način trajajoč samo nekaj sekund. Govorile pa bodo tedaj le naše bombe, kot maševalke človečanstva, ki je že itak predloženo žaljeno od tako nemarne stvari, ki jo imenujejo ljudje Avstrija.»

V Rim je dopotoval zastopnik italijanske nogometne zveze Zanetti, ki je poročal predsedniku italijanske sportne zveze Arpinati o poteku dogodkov na Dunaju ter se še posebno pritožil, ker je zaigrala avstrijska godba pri dviganju italijanske zastave

namesto Giovinezza znano neapeljsko melodijo »Santa Lucia.« V zvezi s tem prihodom Zanettija napovedujejo italijanski sportni krogi, da bo zahtevala italijanska sportna zveza od Fife odločnih korakov proti avstrijski nogometni zvezi. Ako bi leta ne upoštevala italijanskih pritožb, potem je računati s tem, da se bo Italija odtegnila igranju pri mednarodnem kupu.

Trst, 11. aprila l. Tudi »Piccolo« je posvetil dunajskim dogodkom obširen članek, ki pa je pisan zelo zmerno v primeri s pisavo ostalih italijanskih listov. Brez zalivk očita tržaški list Dunajčanom le črno nevhvalečnost napram Italiji, ki je l. 1918. pomagala reševati lačno dunajsko deco. Omenja tudi, kako so Rimljani pri zadnji tekmi obsipali avstrijsko moštvo s cvetjem in jih pozdravili z avstrijsko himno. Dunaj pa je Italijanskemu moštvo zaigral veselo in splošno znano popevčico »Santa Lucia«, ki naj bi nadomestila slavno italijansko himno. Dunajčani so si to pač lahko dovolili napram 30 Italijanom, vprašanje pa je, da-li bi imeli pogum, ponoviti to ironično gesto tudi pred 25.000 alpinov, ki so isti čas zborovali v rimskem Koloseju in ki jih je pozdravil kralj in blagoslovil papež.

Dunaj, 11. aprila d. Na napade italijanskega tiska zaradi nedeljske nogometne tekme med Italijo in Avstrijo odgovorjajo avstrijski listi z veliko mirnostjo ter zavračajo obdolžitve Italijanov kot neosnovane. Predvsem ugotavljajo, da ni nihče vedoma raztrgal italijanske zastave in da je bilo zadržanje dunajske publike čisto dostojno. Nerazumljivo kampanjo italijanskega tiska razlagajo z užaljenostjo zaradi nepričakovane sportne zmage in s porastom nacionalne občutljivosti Italijanov pod fašističnim režimom. To oboje je krivo, da reagirajo Italijani na svoj poraz v tonu, ki doslej ni bil običajen v sportnem svetu.

Nemška vladna kriza začasno rešena

Stranke so se zedinile na temelju vladnega apela in so pripravljene za parlamentarno delo — Centrum pošlje v vlado tri ministre

Berlin, 11. aprila. Nemška kriza, ki je bila še pred kratkim skoro usodna za nadaljnji obstoj Müller-Frankenovega kabineta, je skoro nepričakovano prišla v fazo ugodne rešitve. Na temelju posebnega vladnega apela, ki je opozarjal na težki položaj, v katerem je danes Nemčija zaradi pogajanj repariacijskih strokovnjakov v Parizu in zaradi še nesprejetega proračuna so stranke še enkrat revidirale svoje stališče napram vladi. Po daljših posvetovanjih so obveselili voditelji vseh v poštev prihajajočih strank, da bodo zaradi državnih interesov podprli vlado ter omogočili nje delo. Vprašanje glasovanja za drugi obrok za gradnjo delovne križarke je rešeno tako, da bodo najbrže tudi socijalistični ministri glasovali za obrok, dočim bo prepuščeno ostalim socija-

lističnim poslancem najbrže prosto odločevanje v tej zadevi. Ostala opozicija se bo pri glasovanju odzdravila, da omogoči vladi večino. Vprašanje prenosne ruske dežele vlade v smeri sestave večke koalicije je odloženo na poznejši čas. Razlike s centrom pa so odstranjene s tem, da bo danes ali tekom jutrišnjega dopoldneva imenoval v vlado predsednik inlemburg tri centristne ministre. In sicer prevzame dr. Wirth ministrstvo za zasedeno ozemlje, pri čemer se namerava udeleževati aktivno v nemški zunanji politiki. Dr. Guerrard prevzame ministrstvo pravde, poslanec Stegerhald pa prometni resor. Dosedanji minister v. v. de dr. Koch bo podal v soglasju z vodstvom demokratske stranke ostavko.

Komunistična agitacija med jugoslovenskimi visokošolci v Pragi

Živahni stiki dijakov s sovjetskim poslaništvom — Preiskava v knjižnici internata dijakov, ki so državni študenti

Praga, 11. aprila p. Med praškimi jugoslovenskim dijaštvom vlada velika razburjenost. Jugoslovensko poslanstvo je namreč doznalo, da je jugoslovensko dijaško društvo »Matija Gubec« v intimnih zvezah s praškimi sovjetskim zastopstvom, kamor zahaja mnogo jugoslovenskih dijakov. Preiskava v biblioteki jugoslovenskega dijaškega internata je dognala, da je v knjižni-

ci mnogo delov marksistične in komunistične vsebine. Te knjige so bile po nalogu jugoslovenskega dijaškega društva v Pragi odstranjene iz knjižnice. Beogradska vlada je odobrila postopanje jugoslovenskega poslanstva. Za danes napovedano protestno zborovanje dijakov je policija prepovedala. Jugoslovenski dijaki v Pragi so večinoma študenti.

Madžarska uvede korporativni sistem

Budimpešta, 11. aprila. s. V poslanski zbornici se je ministrski predsednik grof Bethlen v daljšem govoru zavzemal za to, da se sprejme zakonski načrt o upravni reformi. Povdarjal je prednosti korporativnega sistema v sestavi občinskih in komitatskih zastopstev napram zastopstvom, ki so izvoljena na podlagi splošne volilne pravice. Dalje je ostro napadal socialne demokrate in izjavil, da se mora vodstvo naroda opirati na srednji stan. Pri teh izjavah je prišlo do nemirov v vrstah socialnih demokratov.

Paoževo letalo

Rim, 11. aprila. g. Na ozemlju Vatikankega mesta bodo zgradili letališče. Milanški industrijalci bodo darovali paoževo letališče.

Potriško letalo zgorelo

Tampico, 11. aprila. a. Nad Tampico se je vnelo potriško letalo mehiške letalske družbe. Izpod razvalin zgorlega letala so potegnili zgorele trupla štirih potnikov in pilota.

Strokovnjaki so določili višino reparacij

Pariz, 11. aprila. s. »Intransigeant« piše, da je potom indiskrecije doznal, da so se zavezniki popoldne že sporazumeli in da se bo višina repariacijskih zahtev zavezniškov določila danes dopoldne. V teh okoliščinah se bodo pogajanja s predsednikom nemške države banke dr. Schachtom za pet prišla nocoj ali najkasneje jutri. Tuji »Tempe« meni, da so se delegati glavnih držav upnile že v toliko sporazumeli, da se mora računati s tem, da se bodo njihove skupne zahteve izročile dr. Schachtu jutri ali najkasneje pojutrišnjem.

Demonstracije italijanskih nacionalistov na Malti

Rim, 11. aprila. ri. Italijanski listi pišejo obširno o demonstracijah italijanskega prebivalstva na Malti v protest proti aretaciji italijanskega poslanca Bonniccia, ki je bil aretirani zaradi žaljenja predsednika malteške skupščine. Italijanski odvorniki na Malti so napovedali protestno stavko in ne bodo toliko časa prestopili praga malteškega sodišča, dokler ne bo izpuščen na svobodo aretirani poslanec Bonnici.

Občni zbor Zadruške zveze v Ljubljani

Minister dr. Korošec o gospodarskem položaju in o zadrugištvu — Zvezino poročilo za l. 1928

Ljubljana, 11. aprila

Danes se je vršil v beli dvorani hotela Union občni zbor Zadruške zveze v Ljubljani. Prisostvoval mu je tudi njen predsednik minister dr. A. Korošec. Po otvoritvenem pozdravu prisotnim zadrugarjem je imel dr. Korošec uvodni govor, v katerem se je dotaknil obsega gospodarskega položaja v državi, ki je v najtesnejši zvezi s položajem zadrugištva v državi in se posebej z zadrugarstvom v Sloveniji.

Dr. Korošec o gospodarskem položaju

Dr. Korošec je med drugim izjavil: Jugoslavija je gotovo zelo bogata država po prirodnih zakladih, a po donosu tega bogastva komaj pridobivamo, kolikor potrebujemo za vsakdanje življenje. Naše gospodarstvo se še ni orijentiralo, temveč se išče nova pota in nove pravce napram sosedom in svetovnim tržiščem. Lani smo imeli žitnega pridelka, kakor ga stari ljudje ne pomnijo. A naša pšenica nam sedaj leži v skladiščih. Mi je ne moremo prodati, ker si nismo zagotovili tržišč in ker nas konkurenca točje. Isto vidimo tudi pri vinu. Pri hmelju je taka hiperprodukcija, da so naši kraji hudo trpeli. Vse to samoumevno vpliva tudi na naše zadrugištvo. Pravkar doživljamo krizo naše živinoreje. Ne vemo, kam bi izvažali. Sedaj iščemo pot v Levanto. Edino, kar sedaj cvete, je naša lesna trgovina! Hvala Bogu! To je zaradi tega, ker lahko konkuriramo z drugimi državami v Levantu. V zadnjem času smo začeli izvažati tudi v Južno Ameriko in, kakor izgleda, bo ta trgovina v bodočnosti še bolj uspevala.

Zadrugištvo in narodno gospodarstvo sta v ozki zvezi. Zaradi tega se zadrugištvo v naši državi ni moglo tako razviti, kakor bi bilo pričakovati. Vendar vidimo, da naše zadrugištvo napreduje v vsej državi. Pri nas gre razvoj od kreditnih k pridobitnim zadrugam, dočim vidimo v nekaterih drugih krajih naše države ravno nasproten pojav.

V našem zadrugištvu se že par let opazajo nasprotja. Bila sta dva tabora, dve fronti. Na eni strani je bilo svobodno, na drugi strani tako zvano državno zadrugištvo. Zadrugarji iz vse države so lahko veselji, da je ta spor sedaj likvidiran s tem, da je že vse pripravljeno za ustanovitev privilegirane državne Agrarne banke. V pripravah za to Agrarno banko se je zedinilo državno in svobodno zadrugištvo. Svobodno zadrugištvo bo odslej tretirano tudi od državne oblasti polnoinoma enako kakor državnemu. S tem so siopile državne zadruge v isto fronto kakor svobodne. Zadruge so dolžne, da novo Agrarno banko podpro, da pristopijo kot delničarke in si osvojiijo primeren vpliv. Agrarna banka bo brez dvoma ugodno vplivala na izenačenje obresti. Upam, da z Agrarno banko položoma unificiramo obrestno mero v naši državi.

Na koncu še nekaj o našem državnem novcu. Ni nobenega razloga, da bi naš dinar šel kvišku ali pa bi nazadovale. Narodna banka in finančno ministrstvo sta tako oskrbljena s sredstvi, ki so potrebna za obdržanje dinarja in sedanjih višini, da ni računati s tem, da bi dinar padel ali skočil. To je za naše gospodarstvo izredne važnosti.

Naše zadrugištvo bo v državi napredovalo, ako med našimi zadrugami ne bo nenakosti. Zadrugištvo samo tam napreduje, kjer je mnogo dela in mnogo štednje. Vsej državi je treba zaključiti: Delajte, kakor mi Slovenci delamo, štedite, kakor mi Slovenci štedimo! Potem bo zadrugištvo napredovalo.

Zatem je predsednik ugotovil sklepčnost obnega zboru ter pozdravil zastopnike vseh župana, kmetijskega oddelka in oblastnega komisarja, nakar je zbor odobril, da se pošlje Nj. Vel. kralju vdanostna brzojavka.

Poročilo načelstva

Poročilo načelstva je prečital ravnatelj dr. Basaj.

Blagovne zadruge so od 67 začetkom l. 1928. nazadovale na 64 ob sklepu leta. Isto gibanje se je opazilo pri številu članstva. Od 34.300 začetkom leta 1928 so nazadovale na 28.100 koncem leta. Posojilnice so zrastle tekom 1928. od 300 na 306. Posojilnice so prejele od Zveze nad 3000 hranilnikov. Zveza je nadalje izdala v 40.000 izvodih letak, ki slika pomen varčnosti. L. 1927. je štela Zveza hranilnic 294 zavodov, s 85.436 člani. Posojilnice so dale 451 milijonov posojil; hranilni vlog je bilo 680 milijonov, od tega naložb pri Zvezi 117 milijonov. Prometa je bilo 3.261 milijonov. Povprečna obrestna mera je bila l. 1928. 7 do 8 %, za vloge 5 do 6 %. Napetost je znašala 2 %. Neke posojilnice so poslovale z razliko 1 % do 1 in pol %, druge pa delajo tudi z razliko 3 do 5 %. Za te velja opominiti! Nazaj k pravilom! Mlekarske zadruge: začetkom 1928. včlanjenih 33, prirastlo 5. likvidirali 2, koncem leta včlanjenih 36 zadrug. Živinorejske zadruge: stanje neizpremenjeno. 67 zadrug. Strojne zadruge: stanje neizpremenjeno. 45 strojnih in elektrostrojnih zadrug. Stavbne zadruge: šteto se je dvignilo od 12 na 23. Obrtne zadruge so narastle od 23 na 25.

Posebno važnost bodo zadobile sadjarske, perutarinske in vinorejske zadruge.

Revizij je bilo izvršenih 242. v ljubljanski oblasti in na Hrvaškem 124. v mariborski oblasti 118. Država je dala Zvezi lani 110 tisoč dinarjev podpore. Zadrugi izobrazbo je propagiral »Narodni gospodar«, ki se tiska v 1320 izvodih.

Število Zvezinih članic je narastlo od 524 na 547. Deleži zadrug so se dvignili od 1.346.589 na 1.427.000 za 80.505 Din.

Naložbe kreditnih zadrug pri Zvezi so se dvignile od 117.795.476 na 145.023.717 Din. Koncem l. 1928. so imele posojilnice naloženega denarja 198.080.533, dočim so znašale naložbe pri Zvezi 117.795.476 Din. Blizu 80.285.000 Din je drugod naloženega. Poročilo graja nediscipliniranost članic. Zveza razpolaga z nadpolovično večino pri Zadrugi gospodarski banki. Tiskovin je bilo lani nabavljenih za 111.000, prodanih za 140.000 Din. Iz računa izgube in dobička je razvidno, da je Zveza odobila 204.351,03 Din. Vloge v tekočem računu so znašale 145 milijonov Din. Med aktivami Zveze je 51,5 milijona terjatev v tekočem računu, 83,1 milijona naložb v bankah, 10,8 milijona v efektih. Promet je znašal 723,5 milijona dinarjev. Zveza izkazuje za l. 1928. čistega dobička 23.355 Din. Rezerva znaša 198.219 Din.

Volitve in debata

Zatem je bilo odobreno poročilo nadzorstva in računski zaključki. Pri volitvah so bili izvoljeni z malimi izpremembami dosedanj funkcionarji z ministrom dr. Korošcem kot predsednikom.

Pri slučajnostih je dekan Sagaj predlagal pozdravno brzojavko ministru poljedelstva, predlog je bil soglasno sprejet. Drugi govorniki so zahtevali zvišanje obrestne mere, ki davi razvoj mnogih posojilnic in hranilnic. Kritiziralo se je šušmarstvo v mlečni trgovini, nakar je bila sprejeta resolucija, s katero se poziva minister poljedelstva, da izdela mlekarski zakon, ki bo ščitil mlečne proizvode in mlečno trgovino pred kvarnimi in higiensko škodljivimi pojavi. Občni zbor je trajal od 11. do 13. ure.

Politične počitnice na Češkoslovaškem

H. Praga, 10. aprila.

Češkoslovaški parlament in senat, ki sta odšla pred Veliko nočjo na počitnice, se zopet sestanejo šele koncem aprila ali v začetku maja. Razšla sta se v nejasni in precej napeti politični situaciji. V odboru koaliranih strank je ostala nerešena cela vrsta kočljivih vprašanj, mnogo politično važnih zadev pa je tudi docela neodvisnih od političnega vodstva vladne koalicije in je treba počakati, da se najprej rešijo v prizadetih strankah samih.

To velja pred vsem za Tukovo afero, ki jo lahko reši samo redno sodišče in mora zato vlada v miru čakati sodnega odloka. S to afero je v zvezi ureditev razmer in nadaljnji razvoj v slovaški klerikalni stranki, ki je član vladne koalicije. Takisto je zavisna od tega rešitev vprašanja poslanec Tomanka in Jurige, ki sta bila izključena iz Hlinkove ljudske stranke. Volilno sodišče jima ne bo moglo vzeti mandatov, ker z nastopom proti Tukji nista zagrešila nikakega nečastnega čina. Verjetno pa je, da bo Tuka obsojen.

Obtožba Tuke in tovarišev je gotova in obsega preko tisoč strani. Vsa prizadevanja Tukovih branilcev, da bi bili Tuka in njegovi sokrivci puščeni na svobodo, so bila brezplodna. Slišali so se glasovi, da si Tuka prizadeva, da bi njegova stvar prišla pred češko sodišče in pred češke sodnike, toda sodišče je odločilo, da se obravnava vrši v Bratislavi. Senat je že sestavljen; predsednik bo čestokrvni Madžar in samo en prisedenik senata bo češke narodnosti. Madžari se tedaj ne bodo mogli izgovarjati na Čehe, na njih pristranost in vplivanje na sodišče. Obravnava se bo vršila najbrže v drugi polovici aprila in ako računamo s prizivom, Tukova afera ne bo rešena tako hitro in s tem položaj slovaške klerikalne stranke v vladni koaliciji ne bo tako hitro razjasnjen.

Drugi važni moment je držanje Nemcev in nemških vladnih strank napram koaliciji. Nemci so ostali, kakršni so bili in niso v vladni koaliciji popustili na

Železniška nesreča pri Beogradu

Beograd, 11. aprila. Ž. Brzovlak namenjen v Skoplje, ki je odšel sinoči ob 23.40 iz Beograda, se je zaletel na postaji Rajli v dva vagona, ki sta se odtrgala pri manevriranju. Vagona sta se razbila ter se je proskodovala tudi proga, vsled česar je bil promet preko postaje Rajle onemogočen. Nesreča je pripetila po polnoči. Brzovlak se je nato vrnil do Topčiderja ter je nadaljeval vožnjo preko Male Kršne, preko katere so morali voziti tudi vsi drugi vlaki, ki so imeli zaradi tega manjše zamude.

Nesreča na splitski progi

Split, 11. aprila. V pretekli noči se je pripetila železniška nesreča na progi Split-Zagreb pri postaji Kosova, na daleč od Knina. Tovorni vlak, ki je snoči odšel iz Splita, je zavozil na progi v več tovoranih vagonov. Sunek je bil tako močan, da se je razbil nekoliko vagonov in da se je znatno poškodovala tudi lokomotiva tovornega vlačka. K sreči pa ni bil nihče od železniškega osebja ranjen, ker je osebje tovornega vlačka v zadnjem trenutku poskakalo z vagonov. Materijalna škoda je seveda precejšnja. Po nezgodi je bila poškodovana tudi proga, tako da zagrebški brzovlak in mešani vlak nista mogla nadaljevati poti proti Splitu. Proga je bila popravljena šele danes popoldne.

Zagreb še vedno nori

Zagreb, 11. aprila. n. Hrvatska prestolnica je še vedno v s znamenju obiska Pepice Bekerice, kakor imenujejo Zagrebčani zamorsko plesalko Josefino Bakerjevo. Pri sinočnjem njenem nastopu v kinu Evropa so nekateri hoteli protestirati proti njej in proti bakeromaniji Zagreba. Publika pa je demonstrante ogorčeno potpisila iz dvorane. Policija jih je celo aretirala in danes so bili vsi kaznovani na 200 — 500 Din globe. Umevno je, da je ta ponesrečena demonstracija le še bolj podžgala zagrebško publiko in da je postala »Pepica« še bolj popularna. Kjerkoli se je danes pokazala, povsod so se takoj zbrale množice ljudi, ki so frenetično akklamirale črno zvezdo. Bakerjeva je danes obiskala redakcije zagrebških dnevnikov, ob 8. zvečer pa je govorila v zagrebškem radiju. V soboto bo nastopila v Zagrebu še enkrat in sicer v novi ogromni dvorani Zagrebškega zbora in na korist zagrebškega udruženja invalidov.

Sporazum o ljubljanski carinarnici

Konferenca pod vodstvom generalnega direktorja carin dr. Šmida.

Včeraj dopoldne je prispel iz Maribora v Ljubljano generalni direktor carin dr. Konrad Schmid, da se udeležijo konference glede vprašanja zgradbe moderne carinarnice v Ljubljani. To vprašanje se kakor znano vleče že več let, ne da bi bilo zaradi nasprotujočih si interesov raznih oblastev in interesiranih gospodarskih krogov dosedaj prišlo do končne rešitve. Kakor smo zvedeli iz zanesljivega vira, je na tej konferenci končno vendar prišlo do sporazuma med železniško direkcijo, carinsko direkcijo, mestno občino in gospodarskim korporacijami, in sicer ne samo glede zgradbe carinarnice in ureditve carinskega kolodvora, temveč tudi glede razširjenja osebnege in tovornega kolodvora v Ljubljani.

Načrt zakona o splošni državni upravi

Beograd, 11. aprila. p. Komisija notranjega ministrstva pod predsedstvom načelnika dr. Pirkmajerja je sestavila načrt zakona o splošni državni upravi. Dr. Pirkmajer je danes predložil izdelani osnutek ministrskemu predsedniku generalu Perju Živkoviću, pozneje pa bo načrt predložen v oceno še Vrhovnemu zakonodajnemu svetu.

Vrhovni zakonodajni svet

Beograd, 11. aprila. p. Kakor se zahtuje, se bo Vrhovni zakonodajni svet sestel bržkone že 15. t. m. Doslej je pripravilnih že več zakonskih načrtov, med njimi tudi zakon o državnih in nedržavnih cestah.

Nagel porast delnic Narodne banke

Beograd, 11. aprila. r. Danes so na borzi trgovski nenavadno živahno z delnicami Narodne banke. Delnice so poskočile kar za 700 Din in se nudil denar po 8150 Din, dočim blaga ni bilo izpod 8700 za komad. Vobče se v poslednjem času opaža, da se tečaj delnic Narodne banke naglo dviga.

Ljubljanski trgovski akademiki na povratku

Beograd, 11. aprila. p. Na potu po Balkanu so se danes vrnili v Beograd slušatelji trgovske akademije v Ljubljani, ki so bili včeraj v Sofiji sprejeti prav pristožno. Tudi v Beogradu so jim dijaki trgovske akademije s profesorskim zborom priredili prijateljski sprejem. V Beogradu ostanejo še jutri, nakar se bodo vrnili v Ljubljano. Zvečer je bil na čast ljubljanskim gostom prirejen banket, ki so se ga udeležili tudi predstavniki beograjskega trgovskega sveta.

Uveljavljen konvencij o kron-skih terjatih v CSR

Beograd, 11. aprila. p. Službena agencija »Avalac« je objavila danes popoldne naslednji komunikacije: »Danes ob 12. popoldne sta zastopnik zunanega ministra dr. Kumanudi in češkoslovaški poslanik na našem dvoru Jan Seba zamenjala ratifikacijske listine o sporazumu glede terjatev in dolgov v bivših avstro - ogrskih kronah, ki so nastale pred 26. februarjem 1919. v kolikor so te terjatve sporne. Konvencije so bile sklenjene 29. septembra 1928 v Pragi in stopijo po sporazumu med obema vladama v veljavo 15. aprila 1929.«

Boljševizem in razorožitev

S. Berlin, 9. aprila. Litvinov, sovjetski zunanji minister, je na poti v Zenevo, kjer bo pričela s svojimi posvetovanji pripravljana komisija za razorožitveno vprašanje. Iz Moskve so neprestano pritiskali na sklicanje te komisije. Svet je imel vtis, da komunistična vlada v Moskvi dejansko hoče človeštvo osrečiti s popolno ali pa vsaj z zelo znatno razorožitvijo naroda in da Rusija s svojimi razorožitvenimi predlogi misli resno in pošteno.

Toda v resnici izgleda stvar drugače in kdor zasleduje stremljenje in taktiko komunistične moskovske internacionale, prihaja do prepričanja, da Moskva z razorožitvijo ne misli pošteno. Njeno stremljenje gre za tem, da s splošno razorožitvijo oslabi odporno moč Evrope in s tem olajša borbo za ustoličenje komunistične diktature proletarijata. Boljševiki govorijo o vodi, pijejo pa vino. Rusija se do glave oborožuje in izpopolnjuje notranjo organizacijo rdeče armade, da bo dobro pripravljena, kadar pride čas. Ta čas po teoriji boljševikov mora priti. Govoriti o odpravi krvavih vojn je po boljševiškem mnenju fraza, ki boljševiškega proletarijata ne sme omamiti. Cilj sovjetske vlade je, razbiti ogrodje kapitalističnih držav. V to svrhu sovjeti potrebujejo nemire, državljanske vojne, ker vojna slabi kapitalizem. Sovjeti vedo, da je diktatura proletarijata mogoča le nasilnim potom, t. j. z orožjem. Zato hočejo svoje proletarske čete vojaško okrepiti, ostale države pa vojaško osliniti. Ta namen imajo ruska »razorožitvena« prizadevanja. Rusija ni članica Društva narodov, zato zanjo ni sankcij, ako se po razorožitvenih sklepkih ne ravna. Nad Rusijo ni kontrole, z njo ni stikov, zato je tam oboroževanje mogoče.

Boljševiki teh svojih namenov ne prikrivajo. Boljševiška vlada je izdala obširno tiskano poročilo o VI. svetovnem kongresu III. internacionale, ki se je vršil lansko poletje v Moskvi. Na kongresu so govorniki naštevili, kaj je sovjetska vlada storila za ureditev rdeče armade. Tega je mnogo in po teh poročilih niso prazne govornice, da je rdeča armada na višku. Na omenjenem kongresu so bila podčrtana načela sovjetske vojaške politike, ki so po pisavi sovjetskih listov sledeča: »Stališče sovjetske vlade k razorožitvenemu vprašanju je označeno v Ljeningovski politiki. Ljeningovski načrt odklanja vsako paciistično teorijo, s katero hoče kapitalizem omrežiti proletarijat. Bojkotirati vojno je nesmisel. Komunisti pozdravljajo vsako vojno, pa naj jo vodi kdorkoli. Vsakdo, ki misli, da je mogoče vojne preprečiti, je reakcionar. Popolnoma izključeno je, da bi se mogla preprečiti vojna med proletarijatom in buržujskimi državami. Neizbežno so revolucionarne vojne podjarmljenih narodov proti imperializmu. Od proletarijata zato ne more nihče zahtevati, da bi se načelno izrekel proti vojni. Prva naloga proletarijata je, da ustvari vse predpogoje za neizbežno vojno s tem, da se krepi politično, gospodarsko in vojaško. Rdeča armada je poklicana, da to borbo dovrši.«

Tako govore boljševiki doma, drugače skušajo prevarati zunanji svet. Tako stavlja boljševiška dvojnična politika svetovnemu miru nepremagljive ovire in silni narode, ki diktaturo odklanjajo, v neprestana oboroževanja.

Klevete proti sogrogi bivšega cesarja Viljema

Berlin, 11. aprila. d. Berlinska policija je aretirala nekega Karla Hartunga, ki se izdaja za bivšega privatnega tajnika princeze Hermine, soproge bivšega cesarja Viljema II. Hartung je obdolžen velikih poverb, ki jih je izvršil v Kölnu. Poleg tega je policija ugotovila, da je dalje časa prejel iz Doorna denarno podporo, ker je pisal Viljemu in njegovi ženi, da je star in preizkušen monarhist. Ko so iz Doorna prenehali pošiljati denar, je pisal grozilno pismo Viljemu II. in mu zapretil, da bo javno razkril, da je nezakonski sin njegove žene Hermine. V resnici je objavil celo vrsto senzacionalnih člankov iz življenja soproge bivšega cesarja, Hermine, v nekem nemškem komunističnem listu.

Snežni viharji v Zedinjenih državah

Paris, 11. aprila. s. »Matine« javlja iz New Yorka: Komaj 24 ur potem, ko je popustil vročinski val, so divjali nad vsemi vzhodnimi državami močni snežni viharji. Bilo je tudi več oseh ubitih. Na reki Hudson je popolnoma počivala rečna plovba.

Potres v Italiji

Rim, 11. aprila. s. Z večeraj ob 6.45 zjutraj so v srednjem Apeninu čutili manjše potresne sunke. Danes ob 1. ponoči so zopet občutili potresni sunek. Škode ni.

Bologna, 11. aprila. g. Davi so zopet občutili dva potresna sunka. Prebivalstvo je zapustilo hiše ter je ostalo nekaj časa na cestah.

Pomorska nesreča v Šanghaju

Šanghaj, 11. aprila. s. Oceanski parnik »Francinac«, ki je s 500 potniki na potovanju okoli sveta, je včeraj v šanghajski luki trčil z italijansko torpedovko »Libia«. En japonski parnik je bil pri tem težko poškodovan, ena ribiška ladja pa se je potopila. Štiri osebe ribiške ladje so utonile.

Avtomobilska nezgoda na Švanskem

Moskva, 11. aprila. s. Pri Arseni so se potisli avtomobil ob robu nekega prepada tako nesrečno ognj drugemu avtomobilu, da je treščil v globino, kjer se je razbil. Vsi potniki, 22 po številu, so težko ranjeni ter se nekateri izmed njih bore z smrtjo.

Zasedanje rumunskega parlamenta

Bukarešta, 11. aprila. g. Parlament je zopet pričel z delom. Danes je razpravljalo o vprašanju stenovalniške zaščite, ki bo najbrže podaljšana še za eno leto. V senatu sta senatorja Argetoianu in Duca stavila interpelacijo o zadnjih dogodkih v Temesvaru. V parlamentarnih krogih se govori, da se bo predsednik liberalne stranke, Bratianu, ki je že dalj časa na odhodu v Italiji, 20. aprila vrnil v Bukarešto. Upajo, da bo nato oživel politično življenje.

Afera »Utrecchts Dagblada«

Haag, 11. aprila. s. Glavni urednik »Utrecchts Dagblada« dr. Ritter je nizozemskemu ministrskemu predsedniku poslal pismo, v katerem izjavlja, da je objavljeno dokumenta omogočil agent nizozemske vlade, da se je pristnost dokumenta smatrala po informacijah tega agenta za neoporečno in da vzdržuje svojo trditve glede pristnosti dokumenta na temelju ponovnega razgovora s tem agentom.

Razkroj v francoskih levičarskih strankah

Paris, 11. apr. d. Francoski politični krogi posvečajo največjo pozornost parlamentarnim nadomestnim volitvam v Parlamente v departamentu Aude. Volitve se vrše v nedeljo in kandidira voditelj francoskih socialistov Leon Blum, ki je bil lansko leto pri skupnih volitvah propadel napram komunistu Duclosju. Sedaj je Blumov protikandidat radikalni socialist Gournon. Departament Aude pritevajo med najboljši sigurne postojanke radikalnih socialistov razen mesta Narbonne, kjer imajo večino socialisti. Radikalni socialisti zelo agitirajo za izvolitev svojega kandidata Gournona in so se v ta namen zvezali celo z desničarji, ki tudi žele poraza Bluma. V desničarskih krogih smatrajo ta odločilni medsebojni boj dveh največjih levičarskih strank za dokaz razkroja francoske levice.

Iz dežele zarat in revoluciji

Madrid, 11. aprila. d. Portugalska policija v Lisaboni je odkrila izborno organizirano in opremljeno tovarno za izdelovanje bomb. V skladišču tovarno je našla okoli 1600 bomb. V zvezi s tem odkritjem so bili aretirani tudi številni častniki in podčastniki različnih garnizij. Državno pravdnistvo, ki je odredilo njihovo aretacijo, jih dolži pripravljavanja nove vojaške zarote. Zapri so tudi več uglednih meščanov, med njimi bivšega senatorja Arturja Costo in njegovega brata odvetnika Alvaro Costo. Uradni krogi odklanjajo vsake podrobnejše informacije in povdarjajo le, da se je posrečilo v zadnjem hipu obvarovati Portugalsko pred novo revolucijo.

Pred novimi atentati v Delhiju?

New Delhi, 11. aprila. s. Zakonodajna skupščina je danes sklenila, da se ne bo več razpravljalo o zakonskem načrtu glede javne varnosti, ki je dal povod za zadnji bombni atentat. Predsednik je prečital izpovedi, ki veli, da bo jutri v skupščini prepovedal podkralj. Več članov Narodne skupščine je dobilo grozilna pisma od pristave socijalno - republikanske stranke Hindustana, ki ji pripisujejo soodgovornost za atentat v Delhiju. Vlada je odredila vse potrebno za varnost Simonove komisije.

Rumunska kraljica Marija poseti Maroko

Bukarešta, 11. aprila. g. Kraljica vdova Marija, ki se sedaj nahaja v Španiji, bo tekotom tega meseca obiskala Maroko. Njen povratek v Bukarešto je napovedan za pričetek prihodnjega meseca.

Sestanek med Burovom in Tevki Ruždibejem

Sofija, 11. aprila. g. Turški zunanji minister Tevki Ruždibej je na svojem potovanju v Zenevo potoval preko Sofije, kjer je ostal nekaj ur ter imel z bolgarskim zunanjim ministrom Burovom konferenco. Državnika sta razpravljala o vseh spornih vprašanjih, ki se tičejo obeh držav.

Opozicionelni tisk napada Ljapčevo vlado

Sofija, 11. aprila. d. Listi opozicije ostr napadajo vlado Ljapčeva ter ji očitajo, da je pristala v svoji servilnosti napram inozemstvu na zastavitve bolgarskih državnih železnic, ki so s tem končnojavljeno izgubljene za Bolgarijo.

Bolgarska vladna manjšinska spomenica

Sofija, 11. aprila. g. Ministrski svet je izdela spomenico, ki jo bo poslal Društvo narodov. V njej je precizirano bolgarsko stališče v manjšinskem vprašanju. Bolgarska vlada zahteva v energičnem tonu ukrepe za varstvo bolgarskega prebivalstva v Dobruđzi in v Makedoniji.

Demisija finske vlade

Helsingfors, 11. aprila. a. Zaradi velikega nezadovoljstva nastalega zavoljo redukcije uradnih miskih plač je finska vlada sklenila podati ostavko.

Tudi Španija se oborožuje

Madrid, 11. aprila. Španska vlada je oddala brila kredit za gradnjo 8 brzih križark, 14 podmornic in 6 torpednih rušilcev.

Nesreča pri vajah japonske mornarice

Tokio, 11. aprila. Pri mornariških vajah polaganja min je nenadoma eksplodirala velika mina v pristanišču Kokosuka. Na mestu je bilo raztrganih sedem mornariških akademikov in okoli 30 težko ranjenih.

Hmeljski trg

Zatec, 11. aprila. h. Promet hmeljen. Po deželi manjše povpraševanje. Cene se razvijajo v korist kupecv ter so danes znašale 1050 — 1350 Kš.

Naši kraji in ljudje

Roke proč od Vintgarja

Slovenija je črna zemlja, ki pripuša razne definicije. Izmed vseh najzlošnejša je ta, da je naša dežela oni nesrečni kos sveta, kjer se od nekdanjega počenja s prirodnimi lepotami in posebnostmi, po domače rečeno: kakor svinja z meh om. Dala bi se spisati cela knjiga, kako se je nad našim svetom grešilo pred svetovno vojno pod tujimi gospodari, ki smo jim bili od konca do kraja neke vrste kolonija za vse mogoče izkoriščevanje, za tuje interese. To bi se umeli, a neverjetno je, da sedaj po 10. letih v tem pogledu tudi v Jugoslaviji, ko smo postali vendar enkrat zopet gospodarji na svojem svetu, ni nič boljše. V letu Gospodovem 1929 pri nas še ni nobene moči, ki bi čuvala nad našimi prirodnimi znamenitostmi. Vsa počne, kar hoče, svobodno razpolaga in odloča o usodi naših najlepših krajskih svetinj edinole kakor odbor občine ali zgolj mnenje obrtne ali druge oblasti in ne tudi glas in blaginja celotnega pri tem nič koliko interesiranega naroda. Dali smo si povkvariti že najlepše kraje. Kriče imena: Kamnik, Mojstrana, Kranjska gora, Fužine pri Ljubljani, Zarta, Cerkljsko jezero i. dr. in še nam ni dosti, dokler nemo vsega do konca ne bomo uničili na — občini blagor naše dežele.

Tudi naš Vintgar je danes že drugič na vrsti, da se ga načena na zlo in občo kvar. Nalobene, ravno v Peklu, prav v najlepši do sedaj nedotaknjeni sredi teh divjeromantičnih tesnj naj se napravi baraka ali kavarnica za okrepčevanje izletnikov — s tem pa objekt za ozlovljevanje in ogroževanje vseh tisočev in tisočev domačih in tujih turistov. Protestiramo! Kje je zakon za zaščito narave? Napravite vendar enkrat kogač takim devastacijam in vandalizmu! Vintgar naj ostane Vintgar in ne profanirana promenada ob stojnicah in pivnicah! Kdor je tako žejen, da ne prenese pol ure boda od Zurnove restavracije do stojnice nad Blejskim Šumom, ta naj ostane rajje doma ali naj se odžaja v Radovini, ki mu je vsa, kakor je bistra in sveža, na razpolago. Slovenski turisti, na plan za obrambo Vintgarja!! Rud. Badjura.

Zdravstveno stanje Ljubljane

Ljubljana, 11. aprila
Mestni fizikat je izdal uradno poročilo o zdravstvenem stanju Ljubljane v zadnjih 10 letih ter še posebno za leto 1928. Iz poročila je razvidno, da se zdravstveno stanje vsestransko izboljšuje in da je sedaj na zadovoljivi stopnji. V dokaz služi naslednja zdravstvena statistika:
Lani se je rodilo 1693 otrok, med temi 59 mrtvorojenčkov, in odpade na 1000 prebivalcev 12,8 rojstev. Umrljivost je 10,02 na 1000 prebivalcev. Lani je umrlo 571 oseb (282 moških in 289 žensk), največja umrljivost je bila v februarju in marcu, najmanjša v juniju. Razmerje med umrljivostjo in rojstvi v povojnih letih kaže, da umrljivost stalno pada. Na vsiku je bila leta 1919 in 1921. v dobi epidemije hripe in griže, od tedaj pa počasi pada. Istotako pa pada tudi število rojstev, ki je doseglo svoj višek leta 1922.

Umrljivost dojenčkov do enega leta je bila največja 1918, ko je znašala 19,6 % na sto živih rojstev. Potem je umrljivost dojenčkov stalno padala, leta 1925 je dosegla svoj minimum, lani pa je znašala 9,7. Padla je torej ravno za polovico in na izredno nizko stopnjo, nižjo kakor v mestih Nemčije, Avstrije in drugih evropskih držav. Umrljivost otrok do 15. leta je znašala v pretečenem letu samo še 19,3 %, torej toliko, kolikor znaša ista umrljivost v zdravstveno visoko kulturni Belgiji.

Število porok kaže po prejavu zanimive izpremembe: nagel porast v letih neposredno po vojni in nato stalno padanje. Tako je l. 1920. bilo 930, lani pa 702 poroki.

Tuberkuloza je zahtevala lani 72 smrtnih žrtev iz ljubljanskega prebivalstva. Največja umrljivost za to bolezen je bila v marcu in novembru, najmanjša v juniju. Številke za jetiko umrlih ljubljancev kažejo v zadnjih letih sicer padajočo tendenco, izdatno pa bodo znižane šele tedaj, ko bo ublažena splošna stanovanjska kriza, ko izginje nezdrava stanovanja, ko preneha velika brezposelnost, ko se izboljša obča prehrana in ko se organizira boj proti tuberkulozi.

Uspešno se pobijajo tudi nalezljive bolezni. Med njimi se je ugotovilo tudi nekaj

primerov malarije, ki je pred kakimi 80. leti razsajala v precej visoki meri v mestu samem, zlasti pa v barjanski okolici. Zaradi nevarnosti širjenja malarije v mestu je nujno potrebno, da se odpravijo higijenski nedostatki in strugi regulirane Ljubljane, pospeši kanalizacija tudi na periferiji mesta ter regulirajo oziroma zasujejo počasi tekoče vode.

Posebno skrb je treba posvečati zdravju mladine. Potrebno je ustanoviti za ljubljansko dečo mladinski socialno-zdravstveni urad, ki bi imel v evidenci skrbstvo za vso dečo v mestnem področju. Nadalje je potrebno veliko šolsko kopališče in stalno dečje okrevališče. Mestni fizikat toplo pozdravlja nameravane ustanovitve Zdravstvenega doma v Ljubljani, ki naj bi bil sedež vseh ustanov za socialno-higijensko skrbstvo.

Rendezvous slovenskih avtomobilistov v Mariboru

Kakor smo javili, prispejo v nedeljo 14. t. m. izletniki nemškega avtomobilskega kluba ADAC v Maribor, kjer se bo vršil ob 9.30 na Trgu Svobode slovesen sprejem. Avtomobilski klub SHS je izdal vsem sekcijam poziv, naj nemške goste pričakajo v čim največjem številu in kar najprej srčneje. Temu pozivu se bodo, kakor čujemo, v posebno velikem številu odzvali člani mariborske in ljubljanske sekcije, ki pohitijo v nedeljo v Maribor, da pozdravijo nemške goste in prisostvujejo sprejemu. Pri tej priliki dobi vsak nemški avtomobil častno zastavico našega Avtokluba. Zvečer bodo potem v Zagrebu izročena kraljeva odlikovanja funkcionarjem ADACa v znak priznanja za ljubezniv sprejem, ki ga je priredil ADAC lansko leto našim avtomobilistom v Nemčiji. Mnogi slovenski avtomobilisti bodo sprejeli nemške goste iz Maribora do Zagreba ter se udeležili tamkajšnjega svečanega pozdrava.

Sprejema v Mariboru se udeležijo tudi predsedstvo centrale Avtokluba, zastopano po predprijateljski gg. Vel. Jankoviču (Beograd), dr. Bošnjaku (Zagreb) in A. Praprotniku (Ljubljana), upravni odbor ljubljanske sekcije Avtokluba ter zastopniki ostalih sekcij. Na čast predsedstvu Avtokluba priredi mariborska sekcija v soboto zvečer prijateljski sestanek. Nemška avtokolona se odpelje iz Maribora v nedeljo popoldne čez Slovensko Bistrico, Poljčane, Rogaško Slatino, Krapske Toplice v Zagreb. Izletniki pasirajo Rogaško Slatino okrog pol 2. ter prispejo v Zagreb med 4. in 5. uro.

Kakor smo že javili, se bosta svečanega banketa na čast nemškim avtomobilistom udeležila kot zastopnika vlade ministra dr. Korošec in Mažuranič.

V krajih, katere bodo izletniki pasirali, bodo s hiš ob cesti izvešene narodne odnosno državne zastave.

Naše najstarejše tujsko-prometno društvo

Kranjska gora, 8. aprila
Pred nekaj dnevi se je vršil v hotelu Razorju občini zbor tukajšnjega Letoviškega društva. Dasi je bil program občnega zborna na zunaj skromen in na videz vsakdanji, je vendar obsegal jako važne točke, ki bodo posegle globoko v razvoj tujskega prometa v Sloveniji. Naše Letoviško društvo je najstarejša tujsko-prometna institucija v Sloveniji, saj je bila ustanovljena že pred pet in dvajsetimi leti, torej še pred ustanovitvijo zveze za tujski promet. Početki so bili društvu skromni in ni takrat nikakor pričakoval, da se bo razmahnilo tako jako in bo moralo čez kratkih pet in dvajset let vršiti tako težavno in obnemem delikatno nalogo.

Pravila, na podlagi katerih je bilo društvo ustanovljeno, so postala tekom časa pretresna in nikakor niso več odzovarjala modernim razmeram; zato je bil skrajni čas, da jih je društvo revidiralo in popolnoma izpopolnilo, da more delovati na širši podlagi in s obsežnejšim programom. Za časa ustanovitve društva je bil tujski promet v zgornji Dolini šele v povojjih. Kdo bi bil takrat pričakoval, da postane Kranjska gora tekom let središče turistovskega in letoviškega vrvenja na Gorenjskem. Po prevratu se je takoj spoznalo, da so pravila nevdružna in tu in tam celo v nasprotju z nastalimi prilikami. Dru-

štvo jih je moralo korigirati in zamenjati z novimi, da ima proste roke na vse strani.

Da je bil ponovno izvoljen stari odbor, je povsem na mestu, ker je v preteklem letu pokazal, da je popolnoma dorasel položaju. Posebno srečo je imelo društvo s svojim predsednikom g. Danijelom Šefmanom, ki je pravi delavec na polju tujskega prometa in vreden naslednik dr. Josipa Tičarja, ustanovitelja društva, ki ga je občni zbor zaradi njegovih velikih zaslug za borovško letovišče imenoval za prvega častnega člana. G. Šefman ima zadosti organizatornega talenta, obenem je iniciativen in poln razumevanja za vse, kar je v zvezi s tujskim prometom; da se je borovško letovišče v zadnjih dveh letih povzpelo do današnje višine, je v ogromni meri zasluža njegovega neumornega dela in talenta.

Višek delovanja sedanjega odbora je kopališče Jasna, ki ga je svoj čas dogradil dr. Tičar, seveda bolj primitivno, a je za tedanje čase in prihke popolnoma ustrezalo. Tekom let so povodnji in vojne vihrje kopališče popolnoma razrušile. Na njegovih razvalinah je pričelo društvo lani graditi novo, povsem moderno javno kopališče, ki bo po svojem obsegu, a še bolj po svoji leži in konstrukciji najinteresnejše in najlepše kopališče v Jugoslaviji. S prihodkom pomladi se je spet pričelo z delom, ki se bliža že koncu in bo gotovo še pred poletno sezono ter otvorjenjo s planinsko slavnostjo. Odbor je dovršil veliko delo, ki zasluži vse priznanje, saj je delo zahtevalo velikih moralnih in gmotnih žrtev, ker so bile podnove le prepriče.

Dosti skrbi in dela je imelo društvo tudi s smuško skakalnicco, ki jo je bil lani vihar podrli. Društvo jo je popolnoma popravilo in obenem povečalo po navseh inž. Hansena, tako da je postala naša najsolidnejša in najlepša skakalnica, ki bi povsem odgovarjala zahtevam svetovne olimpijade. Vse to se je izkazalo v zimski sezoni, ko je bila vsak dan najvažnejše torišče mladim in starih smučarjev.

Letoviško društvo stopa v jubilejno leto, ki bo po vsej priliki stavilo nanj precejšnje zahteve. Toda prepričani smo, da bo še nadalje kos veliki nalogi, ki jo je do sedaj vedno gladko rešilo; saj se je utrdilo v resnem delu in dobro pozna poti, ki vodijo do gospodarskega blagostanja naše dežele. Volje ne manjka, še manj moči in zmoglosti, zato lahko zremo brez skrbi v bodočnost.

Josip Škulj vztrajno zanika krivdo

Velike Lašče, 11. aprila
Zasliševanje aretiranega Josipa Škulja iz Poznikovega se bliža koncu in bo osumljenec bržkone že tekom jutrišnjega dne odveden iz Velikih Lašč v preiskovalni zapor novomeškega sodišča. Josip Škulj baie nikakor ne more doprinesiti alibija glede nočnega ur od 23.30 pa do ene in ne more označiti niti ene priče, ki bi potrdila, da je bil res ob imenovane časi z njo skupaj. Orožniki so po naročilu preiskovalnega sodnika dr. Kalana zaslišali tekorz današnjega dne več fantov iz okolice Velikih Lašč, o katerih je navedel Josip Škulj, da je bil v njihovi družbi. Zaslišane priče priznavajo, da je bil Škulj tu pa tam usodni večer z njimi v družbi, vendar se vsi spominjajo njegove družbe deloma pred 23. deloma pa po eni uri.

O Josipu Škulju govore, da je vedno gojil mržnjo do Jakopičevih. Pri omenjeni hiši je bil na jesen zaklan pes čuvaj, ki ga je neznan storilec dolgo časa pobijal, sledil pa še z nožem zaklan in nato mrtvega pripel na steno žage poleg hiše. Nekaj tednov nato so Jakopičevi zaslišali ponoči sumljivo kodaokajsanje kokaš. Nekdo izmed domačih je tedaj vzkliznil: »Lisica je zunaj!« in na ta vzkliz so vsi planili z hiše po stopnicah, k vodijo na dvorišče. Opazili so na begu kakih 50 korakov od hiše neznanega moškega, ki je spustil na vla vrečo, v kateri je bilo zavezanih pet kokaš. Domači so »lisjaka«, ki je zavil, bežoč po snegu v brez, zasledovali precej časa, vendar pa jim je izginil v temi. Kakor je pozneje pripovedovala domača hčerka, je moral biti to edino le Jožef Škulj, ki ga je spoznala po postavi. Na pomlad, ko je skopnel sneg, so našli Jakopičevi v bregu baš tam, kjer je takrat bežal kurji tat, šop raznih ključev, vsakakor izgubljenih na begu. Te ključve so že lansko jeseni pogrešili pri več hišah v tam gošnji okolici. Ukradel jih je kurji tat prav gotovo v namenu, da si olajša tatinske operacije.

Glede vseh teh očitkov kakor glede umora Antona Jakopiča zanika Josip Škulj pri zasliševanju vsako krivdo.

Hrastniške zanimivosti

Hrastnik, 11. aprila
V zadnjih dnevih je naše zanimanje osredotočeno v nevarno plavozje v Dacarjevega hriba na cesto na Dol. Na licu mesta je bila že komisija, ki jo je poslalo resko poglavarstvo iz Laškega. Sklenilo se je, da se danes v četrtek začne z odkopavanjem plavozja, ki je naraslo posebno v zgornjem delu. Pri tej priliki se je govorilo tudi, da bi se cesta pomaknila malo na znotraj, v hrib. Cesta na Dol ostane še nadalje zaprta za promet, dokler ne bo odkopavanje končano. Ponoči pa je postavljena straža dveh mož in signalno znamenje, ki opozarja na nevarnost.

V torek dopoldne so odšli k vojakom mladenci — vojni obvezniki iz Hrastnika. Na čast naših fantov moramo ugotoviti, da ni bilo letos nobenega prestopka glede prijavljanja in obnašanja, pač pa je bilo slišati le ubrano petje in ukanke. Hvalevredno pa je tudi od gostilničarjev, ki niso v teh dneh dajali obveznikom nikakih opojnih pi-jac.

V Hrastniku se je mudila komisija, ki je ogledovala, kateri prostor bi bil najboljši za zidanje cerkve. Iz Ljubljane je bil navzoč tudi škofov zastopnik in iz Trbovelj župnik g. Gašperič.

Pred tednom dni je umrl v občinski izo-štrnici tod dobro znani Vršarjev Matevž, ki je bil tudi Trboveljčanom star. Dolga leta je bil v Trbovlah ikzv. »šturcer« pre-moga, pred nekaj leti pa je bil upokojen. Nazadnje je imel noge in roke skoraj popolnoma trde. Svoičas je vzbujal mnogo veselja posebno med mladino, ker je na po-velje »zabekli ga« napravil izmenični ko-

Kuš majmun!
gotovo ni fin izraz, a!i zato je to najdražji izrek melega gospoda polkovnika JUNKERMANNa, katerega Vam predstavim jutri v sijajni komediji v Elitnem kinu Matica! Smeh in zabava zajamčena! Udani

Kaczmarek
najboljši kolega gospoda Švejka, puppenzel in konjeniški redov.

rak. Revez je bil nepoznan nezakoniti sin in ga je kot dečka vzel iz bolnice v Trstu rudar Mlakar iz Trbovelj, kjer je tudi do-račsal in delal.

Okrajno cesto in železnico bo prestavila steklarna pri jezcu pri kemični tovarni za nekaj metrov od potoka in ta potoku napravila visoko škarp, da ne bo več voda prestopila na cesto ob hudem deževju. Ta ukrep je bil že 1 leto v programu, a se ri izvršil.

Zopet se je pojavila škrlatica v našem kraju. Obolela sta sinčka dveh rudniških uradnikov.

Tajinstvena smrt dvehletnega dečka

Sv. Jurij ob Pesnici, 11. aprila
Kočarja oziroma želarja, kakor pravijo v Slovenskih goricah, Jože Knupeš in njegova žena sta imela pri sebi pri Sv. Juriju ob Pesnici dvehletnega nečaka Rudolfa, čigar starši žive v Mariboru. Kakor pripoveduje, je stric Jože zelo grod ravnal s svojim sorodnikom-rejenčkom. Te dni je mali Rudolf nenadoma izdihnil svojo nedolžno dušo. Mrtvaški izglednik je ugotovil na trupelu preminulega tako čudne poškodbe, da je javil svoj sum glede nenaravne smrti malčka oblastvu.

Preden so fantka pokopali, se je pripeljala v torek popoldne iz Maribora sodna komisija, ki je pri razteženju Rudolfa Knupeša prišla na prav čudne ugotovitve. Malček je imel namreč po vsem životu ne izvzemši glave, rok in nog vse polno raznih poškodb, povzročenih z udarci s topim predmetom, dalje vobdijajev z ostrim orodjem in celo opeklin... Zaenkrat še ni znano, kaj so počeli s svojim rejenčkom pri želarju Knupešu, da so ga tako nečloveško mučili. Dognajo je le, da je dečko umrl zaradi zastrupljenja krvi. Sodni komisiji je stric Jože sam priznal, da je Rudolfa grel s skoro žročco opeko... Na odredbo preiskovalnega sodnika je bil kočar Knupeš že v torek popoldne aretiran in prepeljan v preiskovalni zapor v Mariboru.

Tragedija v št. Rupertu

Laško, 10. aprila
Dne 9. t. m. je prišel k posestniku Horjaku v št. Rupertu Miha Zemljak, kmet iz Globokega pri Jurklostru, ogledovat puško, ki jo je prodajal Horjak. Našel je pri domo le ženo, 50 let staro Cecilijo Horjak, prej vdovo Gradlič, ter jo poprosil naj mu poka-že puško. Žena je vzela puško iz zaklenjene omare in jo izročila Zemljaku, ne vedoča, da je puška nabasana z debelimi šibrami, nato pa naprej likala perilo, obrnjena s hrbtom proti vratom, kjer je Zemljak ogledoval puško.

Poleg matere se je nahajala njena 14-letna hčerka. Naenkrat je zagrmel uglasno-joč strel, Cilka Horjak pa se je zgrudila mrtva na tla v nepopisno grozo hčerke in Zemljaka. Le ta je pregledoval puško in napel ter sorožil peteline, ki so udarili na poln nabolj.

Strel je ženo zadel v tilnik in ji zdrobil lobanjo. Nemo je nekaj časa zrl Zemljak v mrtvo ženo, nato pa pobegnil. Poznal ga ni nihče in ljudje so ugibali na vse strani. V tem pa je že prišel Zemljak na tukajšnje sodišče ter javil nesrečo. Že priletel moč je plakal kot dete, sodišče pa ga je pustilo na prostih nogah.

Pokoina Cilka Horjak zapušča iz prvega zakona 6 otrok. Iz drugega 2. imela bi pa v 14 dneh zopet poroditi. Nesreča je zato tem strašnejša.

Donisi

D. M. V. POLJU. Tukajšnji Sokol je priredil na velikonočni ponedeljek pešizlet v št. Jakob ob Savi, katerega so se udeležili vsi oddelki nad tri četrtnje članstva in veliko Sokolu naklonjenega občinstva. Daljši odmor se je napravil pri g. Petraču, ki je vse pogostil z dobrotami, s katerimi razpolaga njegova prvovrstna gostilna. S pešizletom se je pričelo delo Sokola v prilhajajoči sezoni. Za toholbo, ki se bo vršila po možnosti že prihodnjega meseca (kar bomo pravočasno obvestili), se dobijo tablice v vseh okoliških trafikah in gostilnah ter pri članstvu po 2,50 Din komad. Ker se priredi toholba v korist naprave modernega gledališkega odra, naprošamo cenj. občinstvo, prijatelje Sokola ter vse članstvo, da pridno segajo po atbliah in s tem podprejo akcijo za napravo omenjenega odra. Zdravo!

ŠOSTANJ. Dne 10. t. m. je za vedno zatihnil trudne oči po dolgi in mučni bolezni, 64-letni g. Franc Teter, posestnik in gostilničar ter častni član gasilnega društva, kolega izvršujoč član in navdušen gasilec je bil do zadnjega. Ob priliki proslave dvajsetve 45-letnice ga je društvo imenovalo častnim članom in ga nagradilo za njegovo dolgoletno nesebično in pošteno delo s častno diplomo. Bodi mu lahka domača zemlja. Rodbini naše sožalje.

GROŠUPLJE. Na praznični ponedeljek je priredil Sokol prav lepo uspešo akademijo; začela se je s polkminim plesom članic pod vodstvom poštvovalne sestre Vere, čemur je sledila enodejanka »Če sta dva« pod režijo brata staroste

Kresival

Je dobrega okusa in gotovo uspešen; on odstrani kačelj in oprasti dihalna organe neprijetnega zasluzenja. Zahtevajte originalni zavoj z Bayer-jevim križem.

Pri revmatizmu v glavi, ledih, plečih živčnih bolečinah v kolkih, ušesu (Hexenschuss) se uporablja naravna »Franc Joscfova voda« z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnege kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franc Joscfova voda« posebno v srednjih letih in starostni dobi, izborno čistilno sredstvo za želodec in čreva. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specialističnih trgovinah.

Ivana, po tej so nastopile naraščajnice s telovadbo z rešeti, nato deca kot konjski, dalje člani v skupinah in končno smo videli igro »Matassi muzikant« pod režijo brata Franceta. Ne veliko, preveč nam je nudil Sokol z dalje praznike, bolje bi bilo za nas in zanj, če bi vse te dobrote malo porazdelil, recimo takole, da bi vsak mesec imeli po eno prireditev. Priznanje velja vsem sodelujočim.

BRÉŽICE. Pevsko društvo v Brežicah priredi v soboto, dne 13. t. m. ob 20. (8. zvečer) v veliki dvorani Narodnega doma svoj letni pevski koncert. Izvajala bodo dela dr. A. Schaubla, E. Adamiča in nekaterih drugih skladateljev. Ker bo pri nekaterih pesmih sodeloval tudi orkester tukajšnjega Godbenega kluba in je program jako pester, bodo sigurno vsi prijatelji petja prišli na svoj račun. Večera se bo udeležil tudi skladatelj g. dr. Anton Schwab.

STUDENCE PRI POLJANAH. Preteklo nedeljo so imeli Studenci pod vodstvom šol. upravitelja g. Živka prireditve, s katero so dokazali, da se da s pridnostjo in vztrajnostjo tudi nekaj doseči v krajih, ki ne razpolagajo ravno z zadostnimi sredstvi. Prireditve se je vršila v šoli na šolskem odru. Najprej so nastopili pevci, menda je bil to njih prvi nastop. Vendar se jim tremu ni ravno preveč poznala im velja temu malcu ambicioznejemu pevskemu zboru, ki je sestavljen iz samih kmetičkih grl, ki še pred letom dni niso bila vojena ubranega petja, vse priznanje. Zapeli so vzdržema 7 narodnih in umetnih pesmi prav ubrano, narodne so ljudstvo naravnost užgale. Kdor ve, koliko ur pridnosti in dobre volje je v teh zapetih pesmih, bo vedel ceniti trud posameznikov in posebej še pevovalce Živka, ki mu gre v tem pogledu zaslužna pohvala. Po kratkem odmoru so uprizorili leki kmetički fantje in pevci trod-jansko šalo »Zdravniki strežniki«. Scenerija odra je bila preprosta, vendar okusna. Izra sama je bila prav dobro igrana, ako izvzememo nekatere nedostanke, ki so pri podobnih prvih nastopih občinstvi, ki pa se bodo sčasoma odpravili in izgledili. Pred vsem pa je treba paziti, da nihče ne začne v pretiravanje, kar celotni vtis igre silno kvari. Posebej sta ugajala oba kmeti, sodni sluga s svojo posebno mimiko ter krojač. Postavil pa se je seveda posebno strežnik, a tega že poznamo iz Poljan. Šolska seba je bila nabito polna ljudstva, ki je vsem izvanjanjem sledilo z velikim odobravanjem. —ik.

Na splošno željo se danes!
VRT EDEN
film po istoimenski drami v glavni vlogi
Corinne Griffith
Senzacija! Gola žena na odru! Očarljivo!
Ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri.
Tel. 2124. ELITNI KINO MATICA.

Kdor mora plačevati davke

priobno rentnino ali družbeni davek, nujno potrebuje

Zakon o neposrednih davkih

s poštino 16 Din.
Pravilnik za izvrševanje zakona o neposrednih davkih (s poštino Din 62.—, Brez obeh ne more pravilno napovedati svojih dohodkov. Oba je izdala Knjigarna Tiskovne zadruge v Ljubljani Prešernova ul. 54.

Najfinejši holanški in francoski siri

Francoska fina vina, šampanjec, najfinejši Bourbon - vanilijo in kavna essence, Dietne življenske produkte »Heudebert« za diabetike, vse vrste francoskih delikates zamore Vam nu diti le svetovna pariška trvdka

Früh & Maurice
po svojem glavnem zastopniku
K. M. Hamu,
Sv. Duh ob Bohinjskem jezeru,
Zahtevajte cenike. V Jugoslaviji še neznane
dobrote. 5475

Organizatorja

kot zastopnika za Ljubljano in okolice išče generalno zastopstvo
Kardex sistema,
Evolut sistema in
Remington knjigovodskih strojev.

Samo oni reflektanti, kateri razpolagajo z večletno administrativno in komercijelno prakso, pridejo v poštev. Ponudbe na D. Fried, »Hotel Slon«, do 13. aprila

10.000 dinarjev nagrade v gotovini

dajem onemu, ki popije toliko ricinovega olja, kolikor sem ga popil jaz v sijajni veselozigri, katero boste jutri videli v Elitnem kinu Matica! Udani!
Kaczmarek, konjeniški redov.

Kulturni pregled

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA.
Petek, 12.: Zaprto.
Sobota, 13.: Utopenca. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Nedelja, 14.: ob 15.: INRI. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. — Ob 20.: Theodore in Comp. Premijera. Premijerski abonma
LJUBLJANSKA OPERA.
Petek, 12.: Zaprto.
Sobota, 13.: Oedipus Rex. Iz komične opere. B.
MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Petek, 12.: ob 15.: Janko in Metka. Otroška predstava. Ob 20.: Plesni večer Rosanelli - Hardinova.
Sobota, 13.: ob 20.: Poljska kri. A. Kuponi. Gostovanje g. Nerata.
Nedelja, 14.: ob 15.: Charleyeva teta. Kuponi. Gostovanje g. Daneša. — Ob 20.: Grof Luksemburški. Kuponi.
ELIŠTEJ.
Sreda, 17.: ob 16.: Janko in Metka. Otroška predstava. — Ob 20.: Romeo in Julija. Gostovanje Mariborčanov.
Glasilo zagrebških likovnih umetnikov. Akad. slikar D. M. Gjurič namerava izdati »Vjesnik zagrebških umjetniških grup«,

organ, ki naj bi premostil nasprotja med posameznimi skupinami likovnih umetnikov. V prvi številki bo objavljen seznam vseh skupin v Jugoslaviji in njih članov, zato naj mu umetniki pošiljajo gradivo.

Sienskiewicz H.: Na polju slave. Povest iz časa kralja Jana Sobieskega (Ljudske knjiznice. 30. zvezek). Ljubljana, 1928. Str. 292. cena v platno vezani knjigi 40 Din, broš. 28 Din. Izmed tujih pisateljev ga pri nas ni, ki bi bil bolj znan in priljubljen, nego je slavni poljski romanopisec Henrik Sienskiewicz. To pot imamo pred seboj prevod njegove povesti »Na polju slave«, ki je bila zamisljena kot prvi del velike, a žal nenapislane trilogije iz dobe znamenitega rešitelja Dunaja pred Turki, kralja Jana Sobieskega. Tudi to povest odlikuje vsa svojstva neolosežnega Sienskiewiczevega peresa. Prevod je izredno skrben in točen ter opremljen s številnimi dragocenimi pojasnili, kar že zlasti povečuje njegovo vrednost.

Inavija Haškovega »Svejkac. Nemški prevod Haškovega »Dobrega vojaka Svejka« je pravkar dosegel naklado 50.000 izvodov. Meštrovic bo izbral slikarska dela za Barcelono. Prosvetno ministristvo je poverilo Ivanu Meštrovicu nalogo, da prevzame vodstvo juryje in določi, kateri slikarji in kiparji naj bi reprezentirali jugoslovensko umetnost na mednarodni razstavi v Barceloni.

Brezplačna poizkusna kuha kave Hag,

prave znane kave brez kofeina,

danes v petek ves dan v trgovini F. Terdina na Starem trgu.

Vse gospodinjice, kakor vse one osebe, ki jim navadno kofeinapolna kava škoduje, so najvrednejše vabljenje, da se prepričajo o neškodljivosti kave Hag ob najfinjšem aromu.

Domače vesti

*** Odlikovanje.** Znan naš prijatelj dr. Božidar Vrbina, predsednik tamošnje Jugočeške Lige, je bil odlikovan z redom sv. Save 4. stopnje. Dr. Vrbina je pravkar izdal prevod Kraljevičevega »Kontrolorja Škrobarja« v okusni opremi in z originalno naslovno risbo. Odličnemu prevodu (v dveh zvezkih) je dodan komentar za česke čitatelje.

*** Iz zdravniške službe.** V imenik Zdravniške zbornice za Slovenijo so vpisani dr. Slavko Grum in dr. Boris Skušl, zdravnik splošne bolnice, in dr. Boris Malerič, zasebni zdravnik v Črnomlju.

*** Uradni listi** od 11. t. m. objavljajo zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o dobrovoljnih, zakon o državnem tožilstvu, zakon o izpremembah in dopolnitvah o neposrednih davkih in zakon o vrhovni državni upravi.

*** Napredovanje v železniški službi.** V višjo skupino položajne plače so pomaknjeni: uradnik I. kategorije v 6. skupino: Valdemar Haszlkiewicz, prometno - komercialni oddelk; uradnik II. kategorije v 1. a-skupino: Davorin Topolovec, splošni oddelk; Ivan Košmerl, splošni oddelk; Friderik Perme, prometno - komercialni oddelk; v 1. b-skupino: Martin Košuta, prometno - komercialni oddelk; Karej Rudella, splošni oddelk; Josip Znidaršič, prometno - komercialni oddelk; Rudolf Segusa, splošni oddelk; v 2. a-skupino: Ivan Rutar, splošni oddelk; Josip Zupančič, splošni oddelk; Rudolf Sturz, splošni oddelk; Pavel Ješe, Ljubljana - gorenjski kolodvor; Alojzij Smole, splošni oddelk; Franc Janhuba, Maribor - glavni kolodvor; Franc Majcen, prometno - komercialni oddelk; v 2. b-skupino: Franz Hanzlčiček, Maribor - glavni kolodvor; Andrej Černič, Kotoriba; Ivan Zucatto, prometno - komercialni oddelk; Vilim Novak, Čakovec; Rudolf Mejak, Zagorje; Alojzej Veber, strojni oddelk; Ivan Sturm, splošni oddelk; Zdravko Čelan, gradbeni oddelk; Alojzij Ejažec, prometno - komercialni oddelk; uradnika III. kategorije v 1. skupino: Adol. Čeh, kuharica Maribor, in Anton Gašpek, strojni oddelk.

*** Razmestitev poštarnih uradnikov.** Premeščeni so naslednji poštni uradniki: Lovro Petrovar iz Ivanjke v Ljutomer, Albin Lichtenegger iz Subotice v Kulo, Emilija Gašperin iz Višnje gore na Vič pri Ljubljani, Roza Šilen iz Loč pri Poličanah v Maribor I. in Albin Tavčar iz St. Jereje v Novo mesto.

*** Iz duhovniške službe.** Župnijo v Gornjem gradu je dobil kaplan Maks Šlander v Rajhenburgu. Župnija Dobropolje je bila podeljena Antonu Mrkulu, župniku na Homcu. Umeščena sta bila Ivan Tomazič, župnik pri Kamniku, na župnijo Trebnje, župnik in dekan v Trebnjem Jožef Plantarič pa na kanonikat v Novem mestu.

*** K. D. Balmont med nami.** V večeršnjem članku pod tem naslovom se je vrnilo več tiskovnih nezmisliv. Tako čitaj v članku prvi koloni »starec z belo favnosko (ne francosko) bradico, ko so nam bili taki lasje ideal«, v zadnjem stolpcu pa »španskega dramatika« (ne gramatika) Calderona.

*** Kdaj se šteje kadriški rok v pokojnino in v stopnje osnovne plače?** Dolgo časa se je to vprašanje različno razlagalo. Sedaj tudi ta zadeva prišla v zglajen tir, ker je odločilno dejstvo, da je kdo odslužil vojaški rok od 6. septembra 1919. In pred tem dnem tudi vstopil v civilno državno službo. Ker je nastal dvom, kaj se mora razumeti pod »vstopom v državno službo«, je pošto ministristvo pojasnilo, da prihaja kot vstop v državno službo v poštev vsaka služba, ki je komu priznana za razvrstitve, to je v pokojnino in v stopnje osnovne plače. Uslužbenci, katerim bi se po tem načelnem sklepu morala priznati vojaška služba, naj hitro vložijo po službeni poti novo prošnjo, kateri naj pridenje naslednje listine: 1. dva overjena prepisa potrdila vojnega okruza ali ministrstva vojske in mornarice o vojaški službi; 2. en overjen prepis razvrstitvega dekreta o odnosu dekreta o reaktivaciji ali postavitvi; 3. v primeru, da je bila uslužbenec naknadno že priznana kakšna službena doba, še en overjen prepis te odločbe, Prekoadkarska vojaška služba pa je v števna seveda tudi takim uslužbencem, ki so vstopili v civilno državno službo po 1. septembru 1923.

*** Znižana vožnja za udeležence kongresa bančnih uradnikov.** Generalna direkcija državnih železnic je dovolila polovično vožnjo udeležencem kongresa bančnih uradnikov, ki se bo vršil 19. in 20. maja v Ljubljani. Popust velja od 16. do 23. maja za vse vlake, izvzemši SOE. Na odhodni postaji vključe udeleženci vojni listek, ki velja tudi za povratek. Vsak udeleženc na mora imeti potrdilo, da se je udeležil kongresa. Potrdila izdaja centralna uprava zveze bančnih uradnikov. Potrdila je treba predložiti na odhodni postajni blagajni, na povratku pa blagajni na ljubljanskem kolodvoru.

*** Loterija v pomoč vojnim žrtvam.** Odbor ujedinenih ruskih oficirskih združenj v naši državi je dobil dovoljenje za veliko dobrodelno loterijo, koje dohodki so namenjeni v pomoč vojnim invalidom, vdovam in sirotam. Posamezna ministrstva so odredila sedaj svojim podrejenim organom, naj po možnosti podpirajo dobrodelno akcijo.

*** Najlepši odmor za uradnike in dijake,** ki so duševno mnogo zaposleni, je telesno razvedrilo na svežem zraku z igranjem najlepšega tenisa sporta in to ne na prehudi

vročini, temveč v lepem zatišju ob gozdu pod Čekinovim gradom z razpolaganjem okusne garderobe. Vse to nudi SK Ilirija proti majhni sezonski pristojbini. Pošljite čimprej svoje prijave na SK Ilirija, tenisekocija, Gosposvetska cesta 8. Dijaki-člani plačajo polovično pristojbino ter imajo s tem ugodnosti tudi na kopališču SK Ilirije.

*** Smrtna kosa.** V Gor. Logatcu je umrl g. Franc Urbas, posestnik in gostilničar v 67. letu starosti. Pogreb pri ljubljene in čislane pokojnika bo jutri ob 17. na domačem pokopališču. — V Ljubljani je po daljšem trpljenju preminula gospa Marija Štefanič. K večnemu počitku jo polože jutri ob 14. na pokopališču pri Sv. Križu. — Pokojnima blag spomin, rodbinam iskreno sožalje!

*** Maksimiranje cen krmi v sarajevski oblasti.** V zadnjem času se je opazilo na sarajevskem trgu znatno podražanje krme. Zaradi tega je veliki župan maksimiral cene senu na 1.10 do 1.70 Din za kilogram. Posledica tega ukrepa je bila, da so kmetije prenehali voziti na tržišče seno ter začeli dovažati samo slamo, za katero so zahtevali 2.50 Din za kg. Bržkone bodo sedaj maksimirane tudi cene slami. Pomanjkanje krme je v vsej Bosni splošno in poročajo tudi iz drugih krajev Bosne o velikiem navijanju cen.

*** Cena električnemu toku v Subotici bo znižana.** Na seji mestnega senata v Subotici se je soglasno sklenilo, naj se cena električnemu toku zniža.

Danes! Popolnoma novo! Danes!
Clovek, ki ne sme ljubiti...
 (Duhovnikova skrivnost. — Das Geheimnis des Abbé x.)
 Prekrasna filmska drama iz vsakdanjega življenja, v glavni vlogi
Wilhelm Dieterle
 nepozaben »Kirchfeldski župnik« in lepa
Marcella Albani
 Nepozabna vsebina! Krasne slike!
 Premijera ob 4., pol 6., pol 8., 9.
KINO IDEAL.

*** Rahel potres v Sinju.** V Sinju so pred nekaj dnevi zvečer občutili rahel potres, ki je trajal le nekaj sekund. Potres je spremljalo močno podzemsko bobnenje.

*** Skupina češkoslovaških otrok v Dalmaciji.** V sredo je dospela v Split skupina 60 češkoslovaških otrok, ki so pripotovali s svojimi učitelji na okrevanje v Dalmacijo. Iz Splita so odpotovali v Dubrovnik, kjer se bodo nastanili.

*** Smri v snežnem metežu.** Iz vasi Rakovice, pri Pulju je nesla te dni kmetica Marija Bosičeva rajca na trg v Pulj. Med potjo jo je zatekel snežni metež. Zenska se je dalje časa borila z vetrom in mrazom, a se je končno onemogla zrušila na tla. Naslednje jutro so jo našli mrtvo.

*** Obsodba nevarne vlomilke.** V Somboru je bila na dve leti težke ječe obsodjena opasna 28letna vlomilka Ruža Kovačeva, ki je vdrla v stanovanje nekoga posestnika ter mu odnesla 30.000 Din. Ta svojevrstna Amacinka ima na vesti že številne vlobe in tatvine. Bila je že večkrat kaznovana.

*** Izginul mladenič.** Iz Krištofovega dola pri Hrastniku je 29. marca neznan kam izginil 28letni Janez Ovičak, ki se od tedaj ni več pojavil. Sumijo, da je izvršil samomor, ali pa da se mu je pripetila kakšna nesreča. Fant, ki je nekoliko slaboumen, je srednje močne postave in okroglega bledega obraza, temnih las ter neobrit. Pri odhodu je bil oblečen v temno ponošeno obleko, na glavi pa je nosil sportno čepico.

*** Zasedovan vlomilec.** V Belih vodah je bil te dni izvršen v hišo posestnika Alojzija Majeza izredno drzen, za tamošnje kraje nenavaden vlom. Vlomilec je vlomil po dnevi, ki ni bilo nikogar doma. Tat se je v hiši počutil popolnoma domačega, prebrskal je vse sobe in odnesel več klobukov, hlač, nekaj sukničev, dve kompletni obleki, 4 m rjavega sukna, 6 raznovrstnih srajc, več ovratic in nekaj parov čevljev. Vlom so Majezevi zapazili nekako ob 14. ko so vrnilo domov. Sum je takoj padel na 28letnega dinarja Antona Ropotarja iz občine Šmartna ob Paki, ki so ga videli sosedje že zjutraj zunaj na polju. Ropotar je že znani, večkrat kaznovan tat, in je po izvršenem vladu neznan kam izginil.

*** Ali ste se že naročili na humoristični 14dnevnik »Skovir«**, ki je edini list te vrste v Sloveniji? Skovir izhaja v Ljubljani vsakih 14 dni na 16 straneh ter stane samo 10 Din četrtletno. Da se je »Skovir« že priljubil med čitanci, priča naslednje pismo, ki ga je prejelo uredništvo »Skovirja«: Velečeni g. urednik! Prav je, da imamo tudi Slovenci v lastnem jeziku pisani humoristični časopis. Vem, da so pri tako malem narodu težave s takimi časopisi, toda vi vztrajate, in sicer vztrajate v dobrem smislu, ker »Skovir« tehnično in vsebinsko napreduje. Zlasti sem zadovoljen z zadnjo številko, ki je izšla minulo soboto. Le tako naprej! Če bi mogel, bi vam prav rad pomagal, da bi se število vaših naročnikov povečalo, ker bi se potem »Skovir«

še lažje razvijal v pravo smer. Upam, da boste tudi brez moje pomoči dobili dovolj interesov za svoj list, saj bi bilo končno sramota, če bi Slovenci, ki slovimo kot visoko civiliziran narod, ne zmogli vsaj enega humorističnega časopisa, in to časopisa, ki ga nima tako cenenega na tojkih straneh niti kakšen velik narod. Pozdravlja Vas dr. J. K., zdravnik v T. 160.

*** Obledelo obleke barva v različnih barvah in pisra tovarna Jos. Reich.**

*** Sprehod po parku ni nikoli prijeten,** če ste imeli prej težko delo ali če Vas še čaka. Ako jemljete za pranje perila Schichtov »RADION«, bo pranje za Vas zabava.

*** Krasne zaine plašče in obleke priporoča F. Lukič, Stritarjeva ulica. 479**

*** Za dopoldansko in popoldansko malo južino je najzdravejša in najboljša hrana za otroke kakor za odrasle ljudi škodolica mleka z 2-3 žličkami Ovomaltine. 203**

Iz Ljubljane

— Iz gledališke pisarne. Opozarjamo na izpremembe opernega repertoaria (glej repertoar!) Abonentni reda A in B dobe svoji predstavi začetkom prihodnjega tedna. — Nestroyev burko Utopljenca vprižore kot ljudsko predstavo v drami v soboto 13. tm. v običajni zasedbi. Cene znižane dramske. — Premijera francoske burke Theodor & Comp. bo v nedeljo 14. t. m. ob 20. Komedijski odlikuje zabavna situacija komika, prijetni, veselo orisani značaji in bo gotovo poleg Utopljenca in Šveika nudila občinstvu obilo zdravega smeha. Predstava bo za premierski abonma.

— Tombola. Osrednje društvo nižjih poštanih uslužbencev, krajevna skupina v Ljubljani naznanja, da ima kakor vsako leto tudi letos svojo VI. veliko javno tombola, in sicer 5. maja Obenem se priporoča za naklonjenost, ker čisti dobiček je namenjen le bolnim članom, vdovam in sirotam.

— Pevski zbor Glasbene Matice. V petek ob 16. se vrši izpred bolnice pogreb g. Ivana Bufova, očeta naših članic. Zvečer ob 20. pa je skupna vaja mešanega zbora. Pridite vsi! Odbor.

— Minister dr. Korošec v Ljubljani. Z večeršnjim jutranjim brzovlakom je prispel iz Beograda v Ljubljano minister prometa g. dr. Anton Korošec.

— Koncert pevskega društva »Sava« v nedeljo 14. t. m. ob 4. popoldne v salonu g. Anžiča (pri Soržu) v Štepanji vasi. Prijatelji petja vlijudno vabljeno!

— Akademski klub za proučevanje mednarodnih problemov pozivlja člane in vabi prijatelje na prvi seminarski sestanek, ki se bo vršil danes ob pol 21. v damski sobi kavarnе »Emone«. Predaval bo g. Pavel Marc, abs. iur. o temi: »Pregled mednarodnih institucij pred vojno.« — Vodja seminarja.

— Novosti iz vseh delov sveta. (Prihodnji filmski spored ZKD). V soboto in nedeljo bo imela ZKD na sporedu film, ki prikazuje novice in dogodke iz vseh delov sveta, kronanje japonskega mikada, nadalje kronanje etiopskega kralja ter zanimive šege in običaje te države. Krasne slike ogromnega zoološkega vrta v Afriki, z nad 250.000 najrazličnejših divjih zveri. Nadalje vidimo važne sportne prireditve, konjske dirke, avtomobilske in motociklistične tekme, lov na kite v Arktičnem oceanu, slavnost sv. Katarine v Parizu in druge svetovne novice. Predstave s tem zanimivim filmom bodo jutri ob 14.30 in v nedeljo ob 11. dopoldne v kinu Matica.

— Tvrška Juljo Melni uvoz kave. Šelenburgova 3. vlijudno vabi na brezplačno poskušno kuhanje kave jutri 12. in soboto 13. aprila.

— Ali si se že priglasil k tenis - odseku Atenev? se vprašujete po šolah, po uradih. Zdrav, pripravljivi sport za vsako starost.

— Javna borza dela v Ljubljani potrebuje nujno 10-15 sekačev - tesačev za smrekov les. Delo je v Bosni. Plača Din 80 za m³. Sečnje 600-700 m³. Reflektanti naj se nemudoma prijavijo Javni borzi dela v Ljubljani, Copova ulica (palača »Delavska zbornica«).

— Karambol dveh kolesarjev. Ko se je peljal služu Martin Jevnikar po Gradnovnem nabrežju, mu je v bližini Šentjažobkega mostu pridrvel izza vogala nasproti istotam na kolesu vajenec Z. Vajenec, ki krmila ni mogel obvladati se je v svo silo zaletel v kolo Javnikarja, česar posledica je bila, da sta bila naenkrt oba na tleh. Zaradi zaleta je Javnikarjevo kolo močno trpelo. Jevnikar sam pa ima precej škode tudi na obleki. Jevnikar, ki trpi skupno okrog 250 Din škode je prijavil nepredvidnega kolesarja policiji.

— Poballnstvo. Prejeli smo: Soko! Šiška je dal nalepiti plakate za svojo akademijo, ki jo bo imel te dni. Toda že drugo jutro so bili vsi plakati potrgani. Isto se je zgodilo po ponovnem nalepljenju. Povzročitelji tega poballnstva, ki so znani, se opozarjajo, da v lastnem interesu opuste to početje.

— Od doma je odšla v sredo, 10. t. m. dopoldne gospa Malči Tavčarjeva. Imenovana je umobolna; oblečena je v temno zelen plašč z astrahanskim ovratnikom, nosi črne nogavice, visoke črne čevlje. Dolgi la-

Restavracija
LJUBLJANSKI DVOR
 Od četrtka, dne 11. t. m. vsaki večer
 salonska prima ciganska kapela.
 Vstop prost. 5488

Brezplačno
 lahko vsakdo poskusi
Cacao C. J. Van Houten & Zoon
 najboljšo, najokusnejšo in najbolj okrepujočo dalec v trgovini G. Bresnik, Florjanske ulice št. 1 od 9. do 12. in v trgovini T. Novotny od pol 4. do pol 6.

LAK ZA NOHTE
 in tekočino za odstranitev istega na dkg samo v drogeriji A. Kanc sinova, Ljubljana, Židovska u. 1

še so spleteni v dve klti; brez klobuka. Kdor ve, kje se opisana nahaja, se vlijudno naproša, naj to proti povrnitvi stroškov tako brzojavno sporoči na naslov: Tavčar, Ljubljana, Grajska planota.

u— Micka Kovačeva. Delavec Stanko P. je imel zaradi gostilniških dolgov na sodišču že nešteto sinosti. Pred večeršnjim okrog polodneva je prišel že nekoliko vinjen v Zgončevu gostilno v Rožni dolini, kjer je izpil 9 četrtink vina, 4 brizgance, pojedel klobaso in nekaj kruhov, pokadil kakih 10 cigaret in si končno naročil še 4 pokalice. Ko je popil tudi te, jo je odkuril iz gostilne, ne da bi poravnal račun, ki ga tudi ni mogel, saj ni imel pri sebi niti božjaka. Natakariča Angela Butajeva je izvedela za ime ubeglega gosta, nakar je zadevo prijavila policiji.

u— Pretep na cestl. V Koščevi gostilni na koncu Opekarske ceste je bila večja družba tužcev, ki so odšli iz gostilne tik pred policijsko uro. Komaj pa so bili zunaj, se je že raznel med njimi prepir, iz katerega se je razvil pretek. Naenkrt je neki čevljarski pomočnik Avgust A. pograbil velik kamen in zavilji ga v robec pričel z njim udarjati po glavi posestnika Albina H. stanujočega na cesti Dveh cesarjev. Svoji žrtvi je prizadejal več težjih poškodb, tako da je moral oškodovanec naslednji dan iskati zdravniške pomoči. Avgust M., ki je v pijanosti izgubil vso razsodnost, se bo moral zagovarjati zaradi napada na pristojnem mestu.

u— Še dve veliki poneverbi. Ljubljanska policija zasleduje nekoga 37letnega spediterja Oskarja Neumanna, ki je doma baje iz Banjaluce. Mož se je zadrževal v Ljubljani že dalje časa in je izjavil od neke stranke več zlatnine, briljantnih prstanov, ur in uhanov, pa tudi večjo svoto gotovine, potem pa neznan kam pobegnil. Oškodovana stranka je prijavila, da jo je slepar ogoljufal za okrog 52.000 Din. — Nedavno je brez sledu izginil v Rožni dolini stanujoči trgovec Simon S., doma baje iz Seretha v Rumuniji. Osumljen je, da je poneveril večjo svoto denarja.

u— Razne tatvine in vloml. Te dni je odnesel doslej še neizsleden tat iz gostilniške sobe Ana Podborškove v Tavčarjevi ulici 600 Din vreden dežni plašč. — Dne 10. t. m. je nekdo vlomil v delavnico Maksa Ferjana v Zvonarski ulici št. 7 in mu odnesel štampiljko njegove firme, ki jo bo mogoče skušati zlorabiti. — S stavbe Sokolskega doma na Taboru je ukradel nekdo nad 3 m dolgo vodno cev, vredno 500 Din. Slične tatvine so bile na Taboru izvršene že večkrat. — V nočnih urah je bilo vlomljeno v delavsko barako na stavbišču dr. Drobniča na Erjavčevi cesti ter pokradeno delavcem Ivanu Srbkiču ter Ivanu Bukovcu več različne obleke ter čevljev v skupni vrednosti okrog 500 Din.

u— Prijet kolesarski tat. V sredo dopoldne je bilo Petru Bagrovu, stanujočemu na Vrtači ukradeno iz veže hiše št. 1 v Cigaretovi ulici 2200 Din vredno dirkalno kolo znamke »Aiglon«. Ze tekom opoldneva pa je dobila ljubljanska policija telefonično poročilo iz Domžal, da je bil tamkaj aretiran 27letni Karol Čuk, doma iz Trečev pri Trstu, nazadnje stanujoč v Trnovem št. 18. Čuk se je pripeljal s kolesom Bagrova v Domžale in skušal tamkaj kolo prodati. Ker pa je bil ljudem sumljiv, so ga naznanili oziornikom, ki so ga seveda takoj prijeli in odpeljali v sodne zapore v Kamnik.

Iz Celja

Celjska redakcija »Jutra« ima telefon številko 190, ponoči v nujnih zadevah št 191

— Hlmen. V sredo dopoldne se je poročil v celjski farni cerkvi zdravnik v tukajšnji javni bolnici g. dr. Milan Ziga Červinka z gđ. Zoro Sončev, hčerko policijskega nadzornika g. Sonca iz Celja. Mladima poročencema iskreno čestitamo!

— Celjska lovška družba razglša, da je radi minule hude zime primorana dati svojim lovskim čuvajem nalog, da ustrelje vsakega psa, ki bi se ga zalotilo, bodisi da sam lovi, ali pa da se klati v lovišču brez gospodarja. Obenem je družba sklenila izplačati vsakomur, ki bi sodnijsko dokazano naznanil lovškega tatu oziroma divjega lovca, nagrado v znesku 250 Din.

— Lastnikom grobov na mestnem pokopališču. Pravica uporabe grobov na mestnem pokopališču, ki jo bila pridobljena pred 20 leti, je glasom pokopališkega reda mestne občine ugasnila. Stranke, ki imajo na imenovanem pokopališču grobove in želijo iste še nadalje obdržati, morajo plačati tozadevno pristojbino pri mestni blagajni za nadaljnjih 20 let. Rok poteče 30. aprila 1929. Po preteku tega roka bo mesta občina prosto razpolagala z grobovi in na njih stoječimi nagrobnimi kamni, ograjami itd.

— Prihodnje gostovanje Mariborčanov v mestnem gledališču. Kakor čujemo, bo dostavlo mariborsko Narodno gledališče v Celju že prihodnji teden z dvema predstavama. Popoldne bi igrali mladinsko igr »Janko in Metka«, zvečer pa Shakespearjevo tragedijo »Romeo in Julija«.

Iz Maribora

Mariborska redakcija »Jutra« ima telefon številko 440

— Večer JČL. V soboto, dne 13. t. m. obeta biti zopet lepa mariborska manifestacija slovske kulturne in gospodarske vzajemnosti ter priznanja nesebičnega javnega dela, ker je ta večer posvečen odlikovanima članoma g. Franu Burešu in g. Ivanu Knopu, ki sta oba izredno agilna in nešteti korporacijah. G. Fran Bureš je predsednik češkega kluba, predsednik splošne zveze obrtnih združenj, občinski in mestni svetnik, načelnik ravnateljstva Mestne hranilnice, odbornik in funkcionar Sokola itd., g. Ivan Knop pa je znan nacionalni predvojni delavec že iz delovanja čitalnic in je klub svolemu 73. letu še agilen podpredsednik Češkega kluba in JČL, odbornik Olesovalnega društva, odbornik slovske čitalnice, društva unokletencev itd. Lea bo torej v soboto zvečer gotovo zbrala v veliki dvorani Narodnega doma tako narodne trgovce, obrtnike, kakor tudi nacionalno in kulturno delovne inteligente.

FILM
 v katerem so glavni igralci izraziti predstavnik ruske filmske umetnosti:
„Rumena knjižica“
 Usoda devojke, ki je pod kontrolo. Devojka z rumeno legitimacijo.
 Umetniška režija: Fedor Ocep. V glavni vlogi znamenita ANA STEN.
 Bisor sovjetske filmske umetnosti!
 Danes ob 4., 7/7., 9/8. in 9.
 Mladini neprimerno! Telefon 2730.

KINO DVOR
— Komandant celokupnega orožništva v Mariboru. V terek je prispel na svojem inspekcijskem potovanju v Maribor komandant celokupnega orožništva divizijski general g. Mijo Filipovič iz Beograda, ki ga je spremljal orožniški polkovnik g. Rumer. G. general je prispel s koroškim vlakom iz Dravske doline, kjer je najprej opravil inspekcijo. V Mariboru je general Filipovič včeraj zjutraj najprej obiskal velikega župana ter se potem odpravil z avtomobilom na mejo v Št. Ilj. popoldne pa je obiskal v Mariboru svojega sorodnika odvetnika dr. Reismana in se s popoldanskim vlakom odpravil iz Maribora na nadaljnjo inspekcijsko potovanje proti Celju. V Mariboru je bil general Filipovič prvič to pot in se je zelo pohvalno izražal o lepoti mesta in okolice.

— Baron Twickel umrl. Včeraj je nenadoma preminul na svojem posestvu v Mariboru baron Pij Twickel. Pokojnik je bil znana mariborska osebnost in lastnik mariborskega gradu, ki ga je ob prevratu prodal slovenskemu trgovcu Berdajcu.

— Primarij dr. Mirko Černič, specialist za kirurgijo v Mariboru, Trg Svobode, ordinira od 8. do 9. in od 13. do 15.

— Pogrešani posestnik Simonič zopet doma. Pred kratkim smo poročali, da je posestnik in gostilničar pri Sv. Miklavžu pri Ormožu, g. Edo Simonič, izginil brez sledu. Naknadno se nam poroča, da se je Simonič zopet vrnil domov. Težka živčna bolezen ga je gnala od doma in je odšel v Zagreb in Rogaško Slatino, odkoder so ga svojci zopet prepeljali n dom in ga imajo sedaj v bolniški oskrbi. Želimo simpatičnemu možu naglega okrevanja!

Iz Litije

— Izlet sokolskega naraščaja na Janče. V nedeljo so odšli vsi naraščajniki in mladinski oddelki litijskega Sokola na Janče. Izletniki so se odpravili do Jevnice od koder je potem najkrajša pot na to lepo zavrasko točko. Sokolska družina je odšla pod vodstvom svojih vodnikov. Ko si je naša mladina ogledala vso panoramo, ki je bila ta dan posebno jasna, so se vrnila v Litijo peš preko štanžarskih hribov.

— Izredno lep občinski koncert in Šmarčdanov na učiteljskem koncertu v Trbovljah. Udeležba naših ljudi na nedeljskem koncertu učiteljskega pevskega zbora v Trbovljah je jasno pokazala, kako je razvita pri nas pevska misel. Število udeležencev iz obeh sosednih krajev je bilo kaj častno. Vsi so odnesli najlepše utise. Priporočljivo bi bilo, da bi priredil učiteljski pevski zbor svoj koncert tudi v Litiji, saj so pevске prireditve pri nas vedno dobro obiskane.

— Nedeljski smučarji na Sv. Planini. Sreč, ki ga je nastalo aprilsko vreme za zadnjo nedeljo, so izrabili nekateri navdušeni smučarji iz Zasavia, nad 15 hrvatskih smučarjev pa je pohitelo na Sv. Planino že v soboto. Če prav je bila snežena plast ponekod prav tanka, so znali nedeljski sportniki prav imenitno izrabiti lepo aprilsko nedeljo.

Iz Zagorja

z— »11. zapoved.« V nedeljo zvečer se bo uprizorila v Sokolskem domu burka v 3 dejanjih »11. zapoved«. Med pavzami bo igrala godba. Začetek točno ob pol 20.

— Odhod vojaških novincev. V terek zjutraj in z popoldanskim vlakom je odšlo z zagorske postaje veliko število vojaških novincev v Ljubljano in Celje. Posebno pozornost so vzbujali fantje iz občin Aržiš, Kanderš, Kolovrata in St. Gotarda, ki so se pripeljali na okrašenih vozovih z goblo. Fantje so bili trezni in so pokazali hvalavredno disciplino. Tudi drugače ni prišlo, razen enega primera, ki ni bil iz fantovskih vrst, do kakih incidentov.

Iz Trbovelj

— Letošnji rekruti. Te dni so odhajali k vojakom novi letošnji rekruti. Na lepo okrašenih vozovih s harmoniko in med veselim petjem so se vozili skozi trg. Vse se je izvršilo brez najmanjšega incidenta. Rekruti so bili sicer v veslem razpoloženju, a pijani niso bili, kar z zadovoljstvom konstatiramo. Odpravili so se k pukovski okružni komandi v Celje.

Iz Hrastnika

h— Smrtna kosa. Strojniku pri rudniku Ivanu Močivniku je umrla žena na pljučnici. Zapustila je 3 nepreskrbljene otroke. N. p. v. m!

h— Koncert »Zika« kvarteta v Hrastniku se bo vršil v soboto 4. maja v Narodnem domu, na

Iz Novega mesta

n— Radi tekih moralnih zlorab je na novomeški gimnaziji suspendiran prof. M. Preiskavo sta vodila dva višja uradnika velikega županstva. Starši so strahovito razburjeni in zahtevajo na zavodu temeljite remedure. Afera vzbuja tem večjo senzacijo, ker so se ob tej priliki razkrile še druge grde zadeve.

n— Glasbena Matica v Novem mestu priredi v soboto 13. t. m. v Sokoiskem domu Schubertovo proslavo z zanimivim sporedom. Prvi del sporeda obsega tri tipične Schubertove orkestralne skladbe, drugi del pa spevoigro »Lepa mlinarica«, sestavljeno po istoimenskem ciklusu Schubertovih pesmi. Proslava se v nedeljo 14. tega meseca ne bo ponovila, kakor je bilo prvotno javljeno.

Iz Ptuja

n— »Poljska krka na ptujskem odru. — Opozarjamo na to muzikalno prekrasno Nedbalovo opereto, s katero gostujejo Mariborčani v ponedeljek 15. t. m.

Iz Prekmurja

m— Velik razvoj električnega podjetja v Soboti. Murska Sobota je priključena omrežju Falske elektrarne. Instalacijska dela so bila končana v letu 1926. Od tedaj se je uporaba električnega toka povečala letno za 20 odst. Interesantni so statistični podatki soboške elektrarne. Strank ima 247. Svetil skupno 3073; 92 likalnikov; 4 nabiralniki za toplo vodo; 12 ventilatorjev, 11 vodnih črpalk, 21 motorjev, 2 röntgen-aparata, 5 višinskih solnc, nekaj drugih zdravniških aparatov, 6 sesalov za prah in drugo. Elektrarna ima dosedaj samo dva transformatorja, od teh je eden za 35 kw, drugi za 80. Za potrebo Murske Sobote pa ne zadostujeta več, posebno ker se tudi mlina in žaga Hartner ter kamnoseško podjetje Močnik bavita z načrtom elektrifikacije svojih podjetij. Zato je običajna že naročila nov transformator (za 250 kw), ki bo jeseni instaliran. Podjetje se obeta torej najlepša bodočnost, le svoja trgovska načela bi lahko nekoliko prilagodilo krajevnim prilikam. Res je, da je razmeroma mnogo stalo, toda nikjer ne stoji, da morajo biti komunalna podjetja amortizirana že v nekaj letih. Cene za tok so izredno visoke. Tok za nočno razsvetljavo računa po 7 Din. Električna ne bo služila samo ljudem, ki prebivajo momentano v Soboti, ampak rodovom.

m— V Soboti se mudita dva delegata »Arbeiterzentrale« v Berlinu zaradi naših sezonskih delavcev, ki hočejo letos pravi v Nemčijo. Osemurni delavnik, socialna zaščita itd. Glavarstvo je izdalo že preko pet tisoč novih potnih listov — najbrže juoslovenski rekord v tovrstni zaposlitvi.

Sport

Sportni drobci

Zagrebniki ASK se je prostovoljno razšel. Članstvo je bilo kolektivno sprejeto v Hasko, le M. Dobrin je pristopil h Concordiji. Glavni kader ASKa so tvorile rokometarice in lahkootletičarke, ki bodo s svojim trenerjem L. Kovacičem obnovile žensko sekcijo v Hašku.

Rumunski nogometni savez je predložil našemu savezu tri sodnike za tekmo Jugoslavija: Rumunija, in sicer Brauna (Avstrija), Maura (Italija) in Stepanovskega (Češkoslovaška). Stepanovski je v Zagrebu sodil tekmo Jugoslavija: Rumunija, katero je naša reprezentanca izgubila z 2 : 3. Zdi se, da se bo naš savez odločil za Avstrijske Brauna.

Po nedeljski visoki zmagi BSKa nad Jugoslavijo je definitivno rešeno vprašanje beograjskega prvaka. To postane brezdomno BSK. Stanje prvenstva v Beogradu je sedaj nastopno:

BSK	9	8	1	0	51:6	17
Jugoslavija	8	6	0	2	30:11	12
Soko	9	5	1	3	35:11	11
Jedinstvo	9	2	1	6	9:41	5
Obilič	8	1	1	6	8:34	3
Busk	7	0	2	5	3:42	2

Za drugo mesto se bosta moglo še borila Jugoslavija in Soko.

Ilirija igra v nedeljo v Celovcu proti tamšnjemu klubu Austria.

Dunajski »Sportsglatter« javlja iz Rima, da zahteva »Gazzetta dello Sport« intervencijo FIFA zaradi dozdnevih kršitev mednarodnih pravil po avstrijskem nogometnem savezu in primerno zadoščanje, sicer bi italijanski nogometni savez moral razmisлити o tem, ali ne bi bilo boljše, da Italija toliko časa ne sodeluje v tekmovalni za srednjeevropski pokal, dokler bi sodelovala Avstrija. — Političnim grožnjam sledijo sedaj sportne grožnje, in to samo zaradi tega, ker so bili Italijani upravičeno premagani. Srbski pregovor pravi: Ko gu bi, ima pravo da se ljuti.

Službene objave LNP

(Iz seje posl. odbora 10. IV. 1929.)

Prvenstvene tekme, določene za nedeljo 14. t. m. se odigravo v naslednjem redu: Izrišče SK Ilirije ob 14.30 Slovan rez.: Jadran rez.: ob 16.15 Slovan: Jadran. — Izrišče ASK Primorja ob 14.30 Hermes rez.: Primorje rez.: ob 16.15 Hermes: Primorje. Obe junijski tekmi se odigrata zaradi sivočrtnice prošnje Slovana in Hermesa na kasnejši termin.

Služba na igrišču Ilirije: rediteljstvo g. Bučič in po 3 reditelji vsakega kluba: blagajna gosp. Dežman in SK Slovan. Služba na igrišču Pri-

morja: rediteljstvo g. Čimperman in po 3 reditelji vsakega kluba: blagajna g. Šterle in ASK Primorje. Biljeterje postavil na obeh igriščih LNP. Nastop službe točno ob 14. uri, reditelji z rediteljskimi znaki svojeje klnha se morajo javiti službojočemu odborniku pri blagajniškem vohodu. Rediteljska služba se vrši v znanosti t. i. službenih objav z dne 30. III. — Za stranske sodnike določa p. o.: Primorje: Hermes gr. Breskvar Franc in Matko Josip, Jadran: Slovčan gg. Milač Leop. in Škalar Josip, Stranske sodnike za rezervni tekmi postavita kluba.

K prv. tekmi Celje: Amater 14. t. m. v Celju delegira p. o. kot službojočega odbornika gosp. Šteklasa. Z ozirom na dopis poverjenika v Celju zabranjuje LNP 14. t. m. povodom prv. tekme Celje: Amater vsako drugo popoldansko tekmo v Celju; na event. predtekmo se ta prepoved ne nanaša.

Verificirajo se prv. tekme Primorje: Slovan 3:1, rezerve 3:0, Ilirija rez.: Jadran rez. po § 14. prav. prv. tekem s 3:0, ker je Jadran nastopil z neverificiranim igralcem Šausom; Maribor: Svoboda 7:4, Rapid: Železničar 2:0, Maribor: Železničar 3:1, Rapid: Svoboda 12:1, Celje: Amater 7:2.

Kaz. odboru se preda igr. Sprajc Ferdo (Amater) zaradi incidenta pri tekmi 7. t. m. — SK Amater prejme v zadevi incidentov pri tej tekmi poseben dopis.

Odobri se prihat. tekma Železničar: VSK dne 14. t. m. v Varaždinu ter naknadno prijat. tekma Primorje: KAC 7. t. m. v Celovcu.

Verificirajo se naslednji igralci: s pravico nastopanja dne 19. IV. za SK Železničar: Dolinšek Mirko, Travnik Valter; za SSK Maribor: Korenčan Andrej; za SK Ilirija: Rebernik Drago, Rožič Miroslav; s pravico nastopanja dne 12. 10. 1929 za SK Slovan: Dögel Franjo. — Z ozirom na dopis Spl NP se prizna igr. Martiču Zvonimiru (ASK Primorje) z 12. t. m. pravica nastopanja tudi v prvenstvenih tekmah. — Z ozirom na dopis SK Natak ar od 3. t. m. se popravlja verifikacija igr. Belak Franca za SK Ilirija z dne 23. 3. tako, da se mu prizna pravica nastopanja z 29. 9. 1929. V ostalem se dopis SK Natak arje zavrne, ker je bil navedeni igralec glasom objave z dne 16. 11. 1928 po klubu odjavljen in ker je 31. 3. potekel prizivni rok proti objavljeni verifikaciji. — P. o. poziva SK Ilirijo in SK Jadran, da izdeta od 17. t. m. odobrosilno za igr. Kečecina Ivan in Gärtner Lado, ki sta se prijavila za drug klub. — Odločeno se verifikacija igr. Makovec Leona za SK Javornik, ker prijavilni ni priložena odpustnica in podsvezna izkaznica prejšnjega igralšvega kluba SK Slavije. — SSK Maribor odjavlja igr. Pfeiffer Ivana.

Službojoč odboriki LNP naj kontrolirajo odšli na prostoru ASK Primorja pred vsako privedljivo stanje garderobe in poročajo tudi o tem posl. odboru. — Tajnik II.

Nadaljevanje nogometnega prvenstva v Ljubljani

Prihodno nedeljo se nadaljuje v Ljubljani tekmovalje v nogometu in nastopita dva para prvotrazrednih moštev. Naša moštva sicer niso fit, vendar v prvenstvenem zamašu, kar so pokazale nekatere tekočje tekme.

Nedeljski tekmi bosta zanimivi in mogoče bo v tem oziru prekašal nastop med Jadranom in Slovanom srečanje med Hermesom in Primorjem. Pomisliti je treba, da se naša Slovan na koncu tabele brez točk, dočim ima Jadran dve važni točki.

Srečanje med Primorjem in Hermesom bo v toliko bolj priključivo, ker se sestaneja dve tehnično izvežbanji moštvi ter je pričakovati lepe in fair igre.

V predtekmah nastopijo rezerve navedenih klubov. Tudi v teh srečanjih bo stala tekma med rezervama Primorja in Hermesa na višjem nivoju kakor tekma rezerv med Jadranom in Slovanom.

SK Ilirija. Danes, v petek ob 18. seja naslednja nogometne sekcije v klubski sobi — kavarna Evropa. Zaradi važnosti prisotnost strogo obvezna.

Motoklub »Ljubljana« priredi v nedeljo dne 14. t. m. prvi potladiški izlet v Grosuplje, Krko in Stično. Odhod s Kongresnega trga ob 13. uri. Po izletu je sestanek vseh motoklistov v gostilni Rus na Grosupljem, kamor klub uljudno vabi vse ostale motokliste, ki se izleta niso mogli udeležiti. — Odbor.

SK Jadran. Danes, dne 12. aprila 1929 ob 20. uri sestanek rednega članstva v Narodni kavarni radi nedeljskih prv. tekem. V slučaju lepega vremena trening od 4. ure dalje na našem igrišču. — Načelnik.

SK Jadran. Vse igralce I. moštva in rezerve vabim na važen setanek v Narodni kavarni ob 8. uri. Ker je dnevni red zelo važen, je prisotnost vseh nujno potrebna. Redni trening na igrišču od 16. ure dalje. — Načelnik.

ASK Primorje (lahkotletiska sekcija). Jutri v soboto ob 19. uri se vrši v tajništvu na Masarykovi cesti I. sestanek, ki se ga imajo za gotovo udeležiti naslednji zletci: Perovič, Pinterič, Stepič, Novak, Ribnikar, Sinčič, Zorica, Penko, Močan, Petkovšek, Pečenko, Kic, Skrbinišek, Možina, Škrabar, Fritsch, Medica, Čenčič, Slamič. Ker se bo istočasno vršila odbojna seja, naprosamo naslednje zg. sigrane udeležbe: geom. Černe, Danilo Šancin, Kuret Mario, Petkovšek, Perovič, Močan. — Tajnik.

Olimpijski potobj za prv. Slovenije v letu 1928, katerega je razpisal ASK Primorje na dne 14. aprila t. l., se predloži na nedeljo 21. aprila. Čas za prijave se podaljša do petka 18. aprila. Naslov: geom. Černe Miroslav, Mestni stavbni urad. Za Kresjelo.

ASK Primorje (talnoletni). Seja centralnega odbora danes ob 20.30 v tajništvu, Predsednik.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Nadaljevanje sodniške tečaja se ne vrši danes v petek, temveč jutri v soboto ob 20. uri v tajništvu. — Tajnik.

SK Svoboda. Danes v petek strogo obvezan sestanek ob 19.30 v prostorih Svobode, Miklošičeva cesta. V nedeljo igra dve garnituri, Zaradi tega naj uidebo ne manjka. — Načelnik.

Gospodarstvo

Opozorilo davkoplačevalcem

Davčna uprava za mesto v Ljubljani razglašja:

Dokler se ne izvrši nova odmera zemljarine, zgradarine, pridobnine, rentnine in družbenega davka za tekoče leto 1929 po zakonu o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928, Uradni list 26/75 ex 1928, se mora po čl. 163 pravilnika k zakonu o neposrednih davkih pobirati davki, ki je predpisan po stari davčni obliki najbližjega davčnega leta z vsemi državnimi pribitki vred, ki so se pobirali po njej. Od tega so izvzeli samo tisti davčni zavezanci, ki so prijavili prestanek davčne obveznosti.

V smislu člena 148 pravkar omenjenega zakona o neposrednih davkih, dospel je v plačilo dne 1. aprila 1929 drugi obrok: a) zgradarine, b) pridobnine, c) rentnine, d) družbenega davka, d) pavšalnega davka na poslovni promet in e) vojnice.

Vsi ti že v plačilo dospeli četrtletni davki se morajo plačati najkasneje do dne 15. maja 1929. Kdor bi tega dne ne plačal zapadlega davčnega obroka, se mu od neplačane vsote zaračunajo 6%ne zamudne obresti in se izterja neplačani davki z obrestni vred prsilno. Uslužbenki davki, ki so ga pobrali službojalcji od svojih uslužbenecv se mora odpremiti davčni upravi najkasneje 15. dan po poteku vsakega meseca. Službojalcji pa, ki nimajo več kot pet uslužbenecv morajo pa pobrani davki odpremiti za mesec januar, februar in marec najkasneje do 15. aprila 1929.

Davčni zavezanci, ki vodijo knjigo opravljenega prometa, morajo plačati davke na poslovni promet od prometa, opravljenega v I. četrtletju 1929, najkasneje do 30. aprila 1929.

Zemljarina dospe v plačilo ter se mora plačati v 2 enakih letnih obrokih najkasneje dne 15. avgusta in dne 1. novembra 1929, sicer se bodo zaračunale 6%ne zamudne obresti in se bodo neplačane vsote prsilno izterjale.

Davki novih davčnih zavezancev in za nove davčne predmete, ki se bo odmeril med tekočim letom, dospe v plačilo oni dan, ko se bo zavezancu pravilno vročil dotični plačilni nalog ali odlok; plačati se pa mora 30. dan po terjatvi.

Seja našega nacionalnega odbora Mednarodne trgovske zbornice v Ljubljani. Iz Beograda poročajo, da je za 17. t. m. sklicana v Ljubljani važna seja našega nacionalnega odbora Mednarodne trgovske zbornice, na kateri se imajo izglasiti nesoglasja med podpredsednikoma g. Vladimirim Arkom in g. Vasom Jovanovićem odnošno med zagrebškimi in beograjskimi člani odbora. Kakor znano, je naša država lani pristopila k Mednarodni trgovski zbornici, ki ima svoj sedež v Parizu, in so se že takrat pojavila nesporazuma glede vodstva našega nacionalnega odbora. Hrvatske korporacije in tvrdke, ki so članice Mednarodne trgovske zbornice, so smatrale, da so v odboru zastopani. Da se ta nesoglasja urejajo, je predsednik našega nacionalnega odbora g. Vojta Marinković sklical za 17. t. m. sejo odbora v Ljubljani, kjer se bo tudi razpravljalo o udeležbi naše države na kongresu Mednarodne trgovske zbornice, ki se bo v juniju vršil v Amsterdamu.

Podružnice Banke Commerciale Italiana na Sušaku. Kakor smo že vprejšnjem poročali, se znana italijanska velebanka Banca Commerciale Italiana pripravlja, da ustanovi svoje podružnice na Sušaku. Priprave za ustanovitev te podružnice so sedaj izvršene ter bo podružnica v kratkem pričela posloovati, in sicer v prostorih bivše Banke in štedionice za Primorje. Tudi druge italijanske banke so nameravale otvoriti svoje podružnice na Sušaku, vendar so po sporazumu z Banko Commerciale opustile to namero. V zvezi z ustanovitvijo te podružnice poroča milanski »Italo - Jug«, da bo imenovana italijanska velebanka absorbirala tudi nekatere druge banke v naši državi. Tu gre za Hrvatsko banko, ki je že tam prešla v interesno sfero Banke Commerciale, in za Bosansko industrijsko in trgovsko banko, ki je pred nreobratom ustanovila znana dunajska velebanka Niederösterreichische Eskompt-Gesellschaft in ki ima 90 milijonov Din delniške glavnice. Kakor se zadržuje, bo v doglednem času prišlo do fuzije med Hrvatsko banko in Bečansko-industrijsko in trgovsko banko, in sicer pod patronato Banke Commerciale ter Niederösterreichische Eskompt-Gesellschaft, ki sta v zadnjem času že na Poljskem skupno nastopili.

Zaključni račun za leto 1926-1927. V oddelku finančnega ministristva za zaključne račune je bil te dni izdelan zaključni račun za proračunsko leto 1926-1927. To je tretji zaključni račun, ki nam ga je dalo finančno ministristvo, kajti lani je bil izdan zaključni račun za leto 1925-26, koncem leta 1927 pa zaključni račun za leto 1924-1925. Za predhodno leta zaključni računi, kakor znano, še niso izdelani. Po pravkar izdelanem zaključnem računu za leto 1926-1927 so znašali izdatki 11.593 milijonov Din, dočim so bili z izrednimi in naknadnimi krediti pridobljeni z vsoto 18.020 milijonov Din; dohodki pa so znašali 11.006 milijonov Din, medtem ko so bili v proračunu predvideni z vsoto 12.504 milijone Din. Ker se dohodki zaostali za proračunom, tudi krediti niso mogli biti izrabljeni. Proračunsko leto je bilo zaključeno s deficitom od 136 milijona Din. Glavna kontrola je zaključni račun pregledala ter ugotovila, da je točen. Kakor glede prejšnjih zaključnih računov, smatra, da je finančni minister tudi v tem letu nezakonito zahteval odobrenje za naknadne kredite v znesku 516 milijonov Din, ker ni zagotovil za te kredite posebnega kritja. Glavna kontrola je računski zaključček s svojim poročilom vrnila finančnemu ministristvu. Odsek za izdelavo računskih zaključkov pripravlja sejal računski zaključček za proračunsko leto 1927-1928. V tem odseku je zaposlenih okrog 100 uradnikov in nameštencev.

Reforma davčnega zakona. V »Uradnem listu« od 17. t. m. je objavljen zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih, na kar opozarjamo davkoplačevalce in ostale interese.

Reforma davčnega zakona. V »Uradnem listu« od 17. t. m. je objavljen zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih, na kar opozarjamo davkoplačevalce in ostale interese.

Reforma davčnega zakona. V »Uradnem listu« od 17. t. m. je objavljen zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o neposrednih davkih, na kar opozarjamo davkoplačevalce in ostale interese.

RADION
pere sam!

„Mi se mnogo izprehajamo,“

pravi mlada gospa Mica. „Časa imamo dosti, pa tudi gospodinjstvo me preveč ne utruja, ker peremo tako, da vzamemo RADION, ki pere sam.“

Varuje perilo!

terih sta dva inozemca. Eden zastopa interese lastnikov predvojnih srbskih obligacij, eno mesto pa je rezervirano za predsednika banke Blair in comp.

— Odpravljen je konkurz o imovini Koširja Josipa, trgovca v Mariboru, ker se je sklenila prisilna poravnava.

— Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 150 kg snazične volne, do 17. t. m. glede dobave 3000 kg bučnega olja, 25.000 kg moke in 1000 kg kave, do 22. t. m. pa glede dobave zobalnih koles, 1 verižnega kolesa in očesnih letalcev Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 29. t. m. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave železnih nosilcev, 30. t. m. pa glede dobave mehkega lesa; 29. t. m. pri upravi državnih monopolov, ekonomski oddelek, v Beogradu glede dobave cigaretnega papirja. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.)

— Nabava kopalnih oprem. Gradbena uprava mornarice v Boki Kotorski potrebuje v tekočem letu nekaj kompletnih najmodernejših kopalnih oprem. Interesenti, ki se zanimajo za to dobavo, naj pošljejo svoje ponudbe, opremljene s prospekti, odnošno s fotografijami, naravnost na naslov: »Gradjevinška uprava mornarice, Boka Kotorska«. Cena se ima razumeti franko vazon Zelenika, tir mornarice Kumbor, embalirano, oceanjeno in zavarovano, vključno 2 1/2% državnega odbitka.

Borze

11. aprila.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet slab. Nekaj več novpraševanja je bilo samo v devizah na Curih in Dunaj. Razen potrebe v devizah na London in Newyork je vso ostalo potrebo krila Narodna banka. Deviza na Newyork se je okrepila od 56,81 na 56,83, deviza na Prago od 168,47 na 168,55, deviza na Trst pa od 297,70 na 297,92.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je pšenica včeraj za malenkost poptustila. Na vojvodinskem tržišču so cene ostale v glavnem neopremenejene. Baška pšenica stane 247,5 — 248,5, banaška 242,5, sremska na 250 — 252,5. Kupčija ni bila znatna, večinoma se je kupovalo za Srbijo. Baška koruzna stane nespremenjeno 267,5, laplatska pa je daleč vrsta in notira za julij — september 288 feo Rakek oceanjena.

Nevosadska blagovna borza (11. t. m.) Tendena slaba. Promet: 50 vagonov pšenice, 25 vagonov koruze in 3 vagonov moke. — Pšenica: baška 245 — 247,5; banaška in gornjebanaška 240 — 242,5; sremska 247,5 — 250. Ječmen: baški in banaški 255 — 260; baški romadnji 270 do 280. Oves: baški in banaški 252,5 — 257,5. Koruzna: baška, sremska in banaška 267,5 do 270; za maj 277,5-280. Moka: baška »oge in »ogec 340 — 350; »e 320 — 330; »e 300 do 310. Otrobi: baški 180 — 182,5; banaški 177,5.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (10. t. m.) Glede na višje ameriške in budimpeštanske tečaje je bila tudi na dunajski borzi temeljna tendena prijaznejša. Jugoslovenska — poljska pšenica, promptna, je bila zaključena po 193 sh ex šlep Brajla, baška in banaška pa za april po 150% Kš ex šlep Dunaj. V koruzi je bila tendena mlačnejša. Uradno notirajo vključno prometni davki in carina feo Dunaj: pšenica domača 35,75 — 37,25, madžarska poljska 39,50 — 40,75, jugoslovenska 37,50 — 37,75, »e: mareh-liska 35,75 — 36, madžarska 34,50 — 34,75; koruzna: madžarska 37 do 37,25, laplatska 38 — 38,25. Moka »0c v trgovini na debelo: domača 59,5 — 61,5, madžarska 57,5 — 59, jugoslovenska 54 — 56.

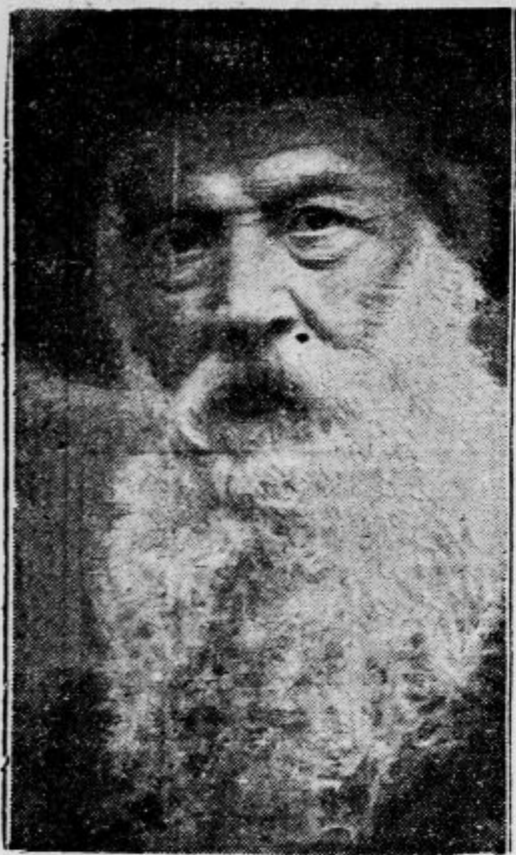
VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani. 10. aprila 1929. Višina barometra 808,8 m

Kraj	Čas	Barom.		Temper.		Vrela	V. mm do 7 ure	Pulsivna
		mm	mm	°C	°C			
opazovanja								
Ljubljana		763,4	60	80	merno	10	dež	21,4
Maribor		762,2	80	80	ESE4	9	dež	3
Zagreb	8.	762,8	10,0	6.	merno	10	dež	.
Beograd		764,3	90	60	merno	10	.	.
Sarajevo			70	70	merno	10	.	.
Dubrovnik								
Skopje	7	767,1	80	80	merno	9	.	.
Sofji		63,4	11,0	80	SE5	9	.	.

Solnce vzhaja ob 5.26, zahaja ob 18.38, luč s šaha ob 5.50, zahaja ob 19.39. Najvišja temperatura danes v Ljubljani 17, najnižja 6,8. Dunajska vremenska napoved za petek: Nogočlo vreme. Po kratkem izboljšanju in zvišanju temperature s padavinami (mogoče tudi z nevihtami), bo temperatura zopet padla.

Mojster Rihard Jakopič - šestdesetletnik

Že l. 1889. ga vidimo v Monakovem. Tu se je učil tudi v Ažbetovi slikarski šoli. Dr. Izidor Cankar sodi (Slov. biografski leksikon), da akademiji na Dunaju in v Monakovem nista kdovekaj vplivali na izoblikovanje Jakopičeve umetniške osebnosti, prav tako tudi Ažbe ne. Mnogo se je učil na razstavah najmodernejše umetnosti, ki je prihajala tiste čase iz Francije. Bil pa je tudi obdarjen s hotenjem vsakega resničnega umetnika: ustvariti nekaj novega, samosvojega, ne ponavljati v zmišlu že upeljanih manir. Jakopič in njegovi tovariši Vesel sta mnogo zahajala v naravo in se učila samostojno reševati probleme form in barv. Že v monakovskih letih se je Jakopič oprijel krajinarstva in ta slikarska panoga ga najbolj zanima še danes.

Po studijah v Monakovem se je vrnil mladi umetnik v Ljubljano (l. 1900). Posvetil se je samostojnemu umetniškemu delu, organiziral razstave, poloval v razna umetniška središča (l. 1908 se je nekaj časa izpopolnjeval pri Hynaisu v Pragi) in zbiral krog sebe tudi druge slovenske umetnike (ustanovitve Slov. umetniškega društva). Znamenita doba v naši moderni umetnosti, ko so Jakopič, Stern in Grohar bivali v škofji Luki in marljivo slikali. (Od l. 1902 do 1906.) L. 1904 je Jakopič ob enem z Groharjem, Bernekerjem in Žmitkom priredil na Dunaju razstavo in uredil slovenski oddelek I. jugoslovenske umetnostne razstave. L. 1907 sta ustanovila s Sternom slikarsko šolo v Ljubljani. L. 1909 se je otvoril s III. umetnostno razstavo znani paviljon, ki nosi Jakopičovo pero.

Jakopičovo umetniško delo je že precej raziskano in ocenjeno, dasi umetnik — kakor pričujejo njegova najnovejša dela — še vedno ni povedal zadnje besede in se ustavlja na zadnji točki svojega razvoja. Dr. Cankar razločuje v njegovi tvorbi tri silne dobe: Prva je bila naturalistično - impresionistična in je segala nekako do l. 1906. V tej dobi je bil umetnik prista čistejšega l' art pour l' art. V drugi dobi je začutil rahlo potrebo umetnostnega idealizma, začela se je uveljavljati v njegovih delih čuvstvena in miselna duševnost. To je doba realističnega impresionizma, ki ga zlasti odlikuje silen kolorizem. Po l. 1917 se je Jakopič obrnil v novo smer: hotel pokazati, da je umetniško še vedno mlad, je sprejel umetnostni credo ekspresionizma. Slika »Slepec jasno označuje ta prehod. V najnovejšem svojem delu (veža na Ahačevji cesti) je dosegel monumentalni višek in strnil obliko in barvo v idejo umetnine.

Jakopič je danes ponos slovenske umetnosti, — v njegovih delih se je mogoče vpdobil naš narodni duh. Simpatičen kot oseba, globok kot mislec, spreten tudi s peresom — stoji v našem življenju kot prerok, ki nam oznanja prihod lepših dni. Njegova umetnost nam kaže objuljeno deželo lepote in vse prerajajoče sile, deželo, kakor jo gleda narod le z očmi svojih največjih duhov. Mojstru, ki je šestdesetletnik zgolj po letih, v resnici pa je še mladega, prožnega duha, večno nemirnega in snujočega, želimo še mnogo let življenja, dela in boja za najvišje umetnostne ideale.

Lani smo slavili petdesetletnico mojstra slovenske besede pesnika Otona Zupančiča. Vsi smo čutili, da je bil to jubilej vsega idejnega in umetnostnega gibanja, ki se imenuje slovenska Moderna, gibanje, ki se ni omejiilo zgolj na literaturo. Danes je zopet slovenski duhovni praznik: spominjamo se šestdesetletnice reprezentanta našega slikarstva Riharda Jakopiča. Tudi zljaj ne velja pozornost samo jubilarntovi osebi — z njo vred slavimo duha, ki je pod vplivom mojstra Jakopiča in njegovih tovarišev Vesela, Sternena, Jame in drugih zavladal v slovenski umetnosti in prekrvalil globine in vrhunce našega narodnega življenja. Vedno jasneje se kaže, da gre v bistvu za eden in isti pokret, ki je bil organska potreba slovenske duhovnosti. Ne samo stil Jakopičevih slik, tudi njegove ideje in nazori, kakor nam jih razveseljivo odkrivajo baš jubilejni dnevi, očitujejo organsko sorodnost z liriko Otona Zupančiča in prozo Ivana Cankarja. Tako slavimo v jubilejem Riharda Jakopiča praznik generaciji, ki so oblikovale v zadnjih desetletjih našo duhovnost — kulturo, umetnost in vse vitalne sile odpora v dneih ponižanja in zatiranja, rasti in razmaha v ožjem krogu našega narodnega življenja.

Rihard Jakopič je po rodu Ljubljančan. Rodil se je 12. aprila l. 1869. Obiskoval je ljudsko šolo na Grabnu in pozneje realko. Ksatis in slikati je začel že zgodaj; kot realcu mu je oče najel še zasebnega učitelja slikarja. Po šesti šoli l. 1887. je odšel Jakopič na Dunaj in se vpisal na ondotni umetnostni akademiji. Bolezen ga je prisilila domov, a

Jakopičeve misli o umetnosti

Iz pripravljajočega se Zbornika

(Za šestdesetletnico mojstra Riharda Jakopiča bo izdala »Tiskovna zbirka« v Ljubljani v redakciji književnika Frana Albrehta jubilejni zbornik, bogat po snovi in krasen po opremi in ilustracijah. Iz te izredne knjige, ki bo izšla okrog 15. t. m., prinašamo nekaj odlomkov. Prvi so posneti iz obsežnega prispevka dr. Ferda Kozaka »Iz pogovorov z mojstrom Jakopičem«, ki bo jedro zbornika in utegne zaradi globokih in izvirnih izjav našega jubilaranta biti eden redkih, toli pričakovanih dogodkov v slovenskem duhovnem življenju. Zadnji odlomek je konec članka »Napoved spominov.« ki ga je spisal za zbornik sam jubilarant. »Jakopičev zbornik« bo izšel v omejeni nakladi. Kdor čuti potrebo knjige, ki mu bo odprla novo široko obzorje v slovenski svet, naj si zagigura nemudoma ta zbornik. V subskripciji stane broširan izvod 72 Din, dočim se bo pozneje prodajal po 100 Din, če bo kaj zaloge. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani.)

Mojster Jakopič o nastajanju svojih slik

»Veste, jaz ljubim slike, ki so kakor sanje. To je sploh moj najljubši način. Pri meni se najprej porodi ideja in potem se dvigne nekje v duši podoba, kakor vizija. Slika meni ne sme nuditi otipljivega predmeta. Kakor je bila rojena, v tako obliko se mora preliti na platno. To so sanje, tam nekje v dnu duše ali človeka vroče zasanjane, iz neznanosti priklicane v življenje. Vsenaokrog se preliva za zibel določeni svet in nekje na sliki strmi iz njega predmet, ki ni otipljiv, pač pa izražen in živ. Vizija je zgrabljena v širino in globino, sanje zažive.«

Naša sredina in umetnost

»Končno je kritika več nego le in izključno vrednotenje. Kolikor je živa, je izraz v svojem smislu soustvarjajoče duhovnosti. In v tem je jedro. Razglašilo se je pri nas posebno zdaj, ko so nekako potihnila gesla in zeva iz potov vsakdanjega življenja nekakšna praznота. Mi imamo svojo umetnost. Že dolgo jo imamo. Toda sredina, v kateri je ta umetnost zrasla, ta sredina, ali recimo, ta duhovna enota še danes ne živi organično z njo. Počeg izobrazbe in poleg kulture je važno, da vemo tudi to, da naš svet ne živi organično s svojo umetnostjo. Posod, kamorkoli pogledate, srečujete pomanikanje oziroma boljše občutite pomanikanje živega umetniškega in z njim združenega svetovnega nazora, ki bi gnal iz srca, iz vroče krvi svoje vse oživljajoče pririditev doživljenja in resnice. Naša duhovnost se je doslej le učila, toda iz sebe živeti še ni pričela. Imam namreč v mislih življenje v naj-

širšem pojmu. In o tem je precej zgovorna priča tudi naša kritika.«

In naši mladi?

»Jaz se končno tudi našim mladim generacijam čudim, da se jim zdi za njih ustvarjanje ozračje vелеmest tako nujno potrebno. Meni se zdi, da bi morali zvoziti sem k nam poprej nekaj stotov kokaina in morfija in kaj jaz vem česa še, da bi bili sposobni tako do dna doživljati ono, kar delajo drugod. Namreč, res je, mi razume-mo, se oplajamo, vendar ostajamo pri vsem nekaj drugega. Mi živimo svoje življenje — no — imamo pač v drugi-ganji prsti svoje korenine in konce. Naša zemlja je majhna; tako majhna, da jo svet mimogrede zgreši. Vendar je neizmerno bogata. Vsi, ki hočejo zajemati tam, kjer so zrasli, iz lastne resničnosti, — za vse te je dovolj prostora, za vse te ima dovolj snovi. Sre-ču, ki plodno, tvorno utripuje z njo, se razkrivajo vse bolj njene globine, njene skrivnosti in njene lepote. Glej-te, koliko pesmi je že priklopilo iz nje, v tolikih umetninah se je že izobliko-val njen obraz — v raznih časih druga-če, v žaru raznih osebnosti. In jaz verjamem, da se bo razodevala še in še, v novih podobah, ker le tod vodi pot ustvarjajočega duha, za danes in v bodoče.«

Bistvo in zmisel umetnosti

»Glejte, in kakor vse, kar se rodi na zemlji, oživlja vsakdanji dan — vsak cvet, vsak sad, vsako drevo, tako je v življenju. Bistva in smisla umetnosti iščejo modrijani in vendar je le to in samo to. Umetnik se hoče udeleževati, torej je njegovo delo izraz ustvar-jajoče sile. Zaradi tega ne more nikdar ničesar uničevati, pač pa le oživ-lja. Vse, kar uničuje, ni umetnost. So dobe, so časi — vendar v višji zakonitosti izvira le eno iz drugega; nova življenja klijejo iz dozorelih organiz-mov, v polet zagnana moč oživlja mož-rosti nove in ji stoletja in stoletja priliva svoj žar. Da, vse, kar je ustvarie-nega iz dna človeka, kar je umetniške-ga, vse to oživlja. In to je skrivnost in smisel in namen umetnosti. Modrijani so gradili predpise, češ, umetnost bodi to in to, zaradi tega in tega. Dejali so, da je vse, kar je umetniškega, lepo in da je umetnost cilj in merilo lepote. In drugi, da se v umetnosti očituje resnica. In tretji, da oboje. Jaz pa tr-dim, da je v umetnini več: i lepota i resnica na tudi lubezen naša in mo-rala. Da, tudi morala kajti ni je za umetnost, morala razen tiste, ki živi v umetnini.«

Odrešitvi naproti!

... Le za to neumno, zlobno in ubo-go paro, ki se imenuje gospodar zem-lje, ne bo konca trpljenja, ker v nje-

govl duši je zima in nevoščljivost, časti-blepnost, napuh, požrešnost, straho-petnost, zahrbtnost, ničemernost in zaniknost mračijo njegovo pamet in z lažnimi teorijami, programi, siste-mi in podjetji slepi samega sebe in druge. Pa nikar stokati in omahovati! Tudi njega se bo Bog usmili, ko bo mer trpljenja in ponižanja do vrha oplna, tudi njega se bo usmili! Po-gum in glave pokonci, da vam od gro-ze srce ne otrpne, preden pride čas. Ker tisti, ki so junaškega srca, bodo ostali, plašljivci in slabici pa bodo podlegli. Le še malo potrpljenja! Kma-lu pride odrešenik. V roznati zarji se nam bo prikazal in oči mu bodo za-rele kot dvoje solnc in na licih mu bo plamenela radost. Z razprostrtimi ro-kami se nam bo bližal. Brez meča in strupenih bomb se nam bo bližal. In ko bo prihajal, se bo tresla zemlja in ljudje bodo padali na tla v strahu. In z nepogasljivim ognjem neskončne ljubezni bo ukrotil to degenerirano nadbestijo in ji vcepil sveže seme no-vega življenja.

Železničarji!

blago za železničarske kroje, pravi Že-lezničarski loden m Din 75.—, 90.—, boljše kvalitete m Din 110.—. Kom-pletne uniforme Din 580.—, 650.— in 750.—. DRAGO SCHWAB, Ljubljana.

Radio

Izveček iz programov:

- Petek, 12. aprila.
- LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba. — 13: Napoved časa in reprodukcijska glasba. — 13.30: Borzne vesti. — 17: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Gospodinjina ura. — 19: Francoščina. — 19.30: Iz glasbenega sveta (dr. Vurnič). — 20: Večer opernih aril. Poleg Leopold Kovač, tenorist kr. opere v Ljubljani. 21: Koncert radio-orkestra. — 22: Poročila in napoved časa. — ZAGREB 13.15: Reprodukcijska glasba. — 17.15: Popoldanski koncert. — 20.35: Koncert moderne jugoslovenske komorne glas-be. — 22: Lahaška godba. — BEOGRAD 12: Na-poved časa in poročila. — 12.30: Gospodarske in borzne vesti. — 12.45: Reprodukcijska glas-ba. — 20: Predavanja. — 21.15: Poročila. — 21.30: Koncert radio-čvarteta. — PRAGA 16: Komorna glasba. — 19.05: Prenos iz gledališča: Wagnerjeva opera »Večni mornar«. — 22.20: Lahaška godba. — BRNO 19: Prenos opere iz Prage. — VARŠAVA 17.55: Popoldanski kon-cert. — 20.15: Prenos koncerta iz filharmonije. — Prenos inozemskih postal. — DUNAJ 11: Popoldanski koncert. — 16: Koncert orkestra. 17.20: Glasbeni akademija. — 20.50: Gornje-stajerske narodne pesmi. — BERLIN 16.30: Popoldanski koncert orkestra. — 20.30: Orke-stralen koncert. — FRANKFURT 19.30: Orke-stralen koncert lahke godbe. — 20.15: Program iz Langenberga. — Prenos koncerta iz Stutt-garta. — LANGENBERG 17.45: Večerni kon-cert orkestra. — 20.15: Komedija. — Lahaška godba. — STUTT GART 16.35: Dunajska glas-ba. — 18: Koncert orkestra. — 20.15: Pro-gram iz Langenberga. — 22.15: Odkloni iz oper. — TOULOUSE 21.30: Večerni koncert. BUDIMPEŠTA 9.15: Koncert terčeta. — 12.05: Koncert vojaške godbe. — 17.50: Cigarska godba. — 20: Pevski večer. — 21: Violinske in klavirske sonate. — 22.20: Koncert orkestra madžarske kr. opere. — LONDON 19.15: Haydnove klavirske sonate. — 20.15: Lahaška godba. — 21: Orkestralen in pevski koncert Wagnerjevih skladb. — 23.30: Presenečenja. RIM 17.30: Vokalni in instrumentalni koncert. — 20.45: Leharijeva opereta »Paganini«. — STOCKHOLM 18.20: Orkestralen koncert lahke godbe. — 20.15: Pevski koncert (sopran). — 20.50: Koncert na čelo.

»Izoblikoval bom našo umetnost v...«
»Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!«

NOGAVICE z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Ivan Bizovičar

trgovsko vrtnarstvo

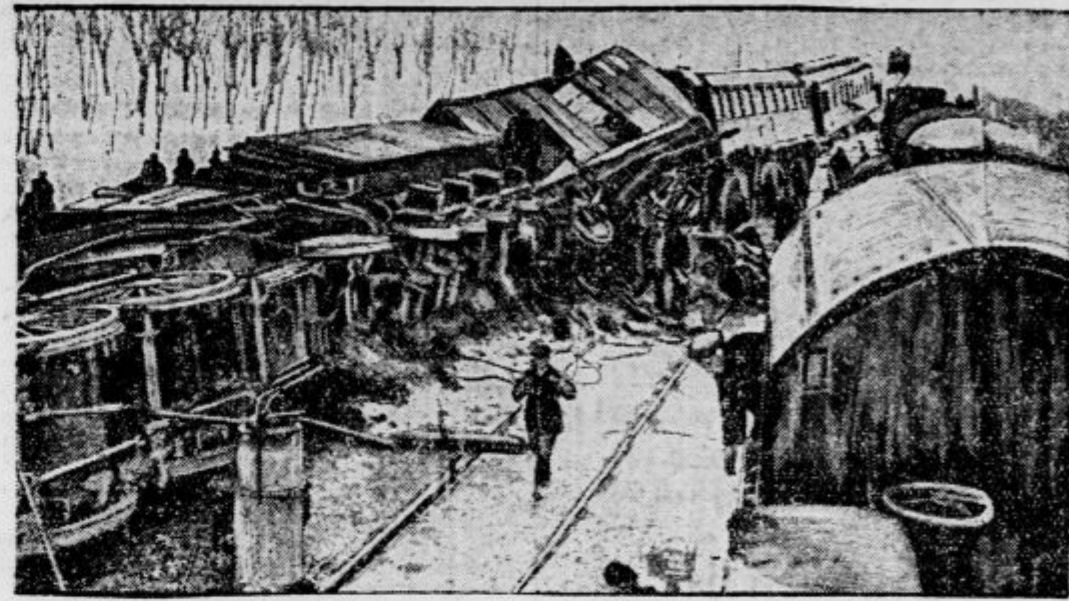
Ljubljana, Kotezijska ul. 16

prporoča svoje bogato opremlje-no vrtnarstvo kakor tudi okusno izdelane vence, šopke in trakove. Na razpolago ima tudi spomladni sadike najzlahajnejših cvetlic in vsakovrstne zelenjave.

Nasaditev vrtov in balkonov, zposoianje dekoracijskih dreves za plese in dr

Letošnja Specijaliteta sadike »Chabaud nagelčki.«

Iz življenja in sveta

Katastrofa rumunskega brzovlaka v Babovcih

V četrtek 4. aprila zvečer se je pripetila na mali rumunski postaji Babovci (proga Bukarešta—Jassy) grozna železniška katastrofa. Brzovlak, ki je vozil z brzino 60 km na uro, se je iz-tržil in padel čez nasip več metrov globoko. Nesreča se je zgodila zaradi napačno postavljenih kretnic. Pod razvalinamj je obležalo 89 mrtičev, več sto potnikov pa je bilo težko in lahko ranjenih. Naša slika je prvi posnetek po katastrofi.

Tiha tisočletnica kordovskega kalifata

Spominske svečanosti mavriške invazije na Špankem — Nek-danje milijonsko mesto je danes skromna naselbina ob Gva-dalkvivirusu

V Španiji, deželi večnih zarot in re-volucij, praznujejo te dni tih spomin na davno preteklost: milenij izklica-nja kordovskega kalifata. Jubilej ob-hajajo brez hrupa. Samo razstava spom-enikov iz davnine, predavanja in obisk znamenitih stavb opozarjajo meščane Kordove na zgodovinske do-godke pred tisoč leti.

Pisalo se je 929 po Kr., ko se je emir Abduraman izklical za kordovskega kalifa. To je bilo tedaj, ko je mavriško gospodstvo prevzelo lberski pol-otok s svojo umetnostjo, znanostjo in kulturo. A dasi so tedanji zavojevalci Španije obvladali deželo celih petsto let, jih je krepko špansko plemo izpod-rinilo kar je bilo v njih dobrega pa privzelo in izkoristilo zase. Mavri so se tokom časa krvno premečali s Španci in iz mešanice je nastalo andalu-zijsko plemo.

Mavri so prinesli z jugovzhodnih bregov Sredozemskega morja v Evro-po lep delež klasične kulture. Napra-vili so Kordovo za središče svoje sile, ki je bila zlasti v kulturnem oziru ze-lo krepka. Najimenitnejši zastopnik

mavriške duševnosti je bil tedaj mistik Abensamara, Kordovski kalifat je ta-ko bujno cvetel, da se je po sijaju ko-sal s samim Bagdadom. Kordova je štela milijon duš in je bila tudi sicer sijajno urejena — poročila pravijo, da je razpolagala z nad 500 kopališči.

Tok časa pa je zatemnel sijaj zavo-jevalcev, ki so polagoma izginili, osta-lo pa je nekaj spomenikov velike do-be. Najimenitnejši med njimi je kor-dovska mošeja, ki so jo ščasoma spre-menili v katedralo. Katedrala je zgra-jena na prostoru nekdanje mošeje in njen zvonik moli skozi nekdanjo ku-polo islamskega svetišča. Tudi kot središče znanosti in učenosti je Kor-dova propadala od stopnje do stop-nje. Učenost se je preselila v bližnji Toledo, Kordova pa je blede la spričo ugašajoče slave. Danes je Kordova na-vadno provincijalno mesto in Gvadal-kvivirus ne teče več mimo razkošnih marmornih palač, temveč mimo črnih bajt in sivih hiš, ki se prav nič ne raz-likujejo od stanovališč v drugih krajih zapuščenega sveta.

Išče se lastnik stot milijonskega premoženja

V neki budimpeštanski banki leži ameriška zapuščina 1 milijon 900.000 dolarjev, lastnika pa iščejo po svetu s časopisnimi oglasi

Vsa Budimpešta govori zadnje ča-se o neverjetnem slučaju, ki je tembolj nerazumljiv spričo današnjega lova za denarjem. Se pred dvema letoma je živel v madžarski prestolnici neki La-dislav Toth iz borsodskega komitata. Potem se je izselil in sedaj ne ve nihče zanj in za njegove potomce ali dediče, ki so vsaj tako važni kakor on, kajti na njegovo ime je v neki budim-peštanski banki deponirana vsota skor-ro dveh milijonov dolarjev.

Toth je imel brata, ki je živel v ameriškem Ohiju in je umrl pred pol-

drugim letom. Pred smrtjo je vnovič svoje imetje in je v oporoki določil za glavnega dediča imenovanega brata Ladislava. Posredstvom konzularnih oblasti je bil denar odposlan v domo-vino, kjer ga je sprejela v shrambo neka banka. In zdaj iščejo srečnega lastnika stot milijonskega premoženja, ki pa se od nikoder ne javi.

Neznani dedič je bil rojen v Edele-nu na Madžarskem. Zaščitna pisarna za madžarske emigrante in povratnike v Budimpešti, Fiumei ut. 4 mu izplača podedovano vsoto čim se pojavi.

Ali veste?

Da prebiva v Nilu največje število ribjih vrst med vsemi rekami na zemlji?

Da izdelujejo v Ameriki lakovo usnje iz starih filmskih trakov?

Da so Rusi v vojni izgubili 4.053.000 ljudi, za časa gladu pa več nego 5 milijonov?

Da so postavili na Angleškem čebelarju Johnu Reighbourju čebelni panj kot spomenik na grob?

Da je najvišji evropski hotel pod vrhom gore Jungfrau?

Da se v Londonu vsak dan ponesre-šita povprečno dva človeka zaradi avtomobilov?

Da so Vzhodnem Pruskem ustrelili divjega merjasca, ki je tehtal 5 stotov?

Da producirajo v Ameriki z novim strojem na solnčne žarke temperature do 8000 stopenj C. kar zadostuje za taljenje in zavretje demantov?

Da je bila največja, v Kanadi odko-pana kepa srebra težka 60 stotov?

Da zraste dete v prvem letu za 20 centimetrov?

Da porabi počivajoč človek 8 l zra-ka na minuto, med hojo 16 l, če se vzpenja hitro navzgor 24 l in če teče dolgo časa 34 l?

Kuopjte! Čitajte!

Princesko Zvezdansko

Papež v »inostranstvu«

Na dan sv. Janeza Krstnika (24. ju-lija) se poda papež, kakor poročajo, v lateransko baziliko sv. Janeza, kjer bo imel pontifikalno mašo. Do bazili-ke se popelje v avtomobilu, ki je zgra-jen v renesančnem slogu in ki je na-menjen za vožnjo ob svečanih prili-kah. Poročajo tudi, da gradijo z vso hitrico novo vatikansko železniško po-stajo, ki bo vezala papeško mesto s postajo Sv. Petra na italijanskih tleh. Proga do tja bo dolga 854 m. Te proge se bo poslužil papež za svoja potova-nja v tuje države. Računajo pa, da de-la ne bodo dovršena pred devetimi meseci, čeprav so zaposlili okrog 250 delavcev.

Dragocena vaza

Dne 2. maja se bo v Londonu prodajala ena največjih redkosti, Port-landska vaza, mojsterski izdelek starih helenistič-nih brusačev stekla. — Vaza ima zanimivo zgo-dovino: neki blaznik jo je vrgel na tla, da se je raz-bila na mnogo kosov vendar so jo pozneje se-stavili in zlepih. Vaza predstavlja vredno 28 milijonov Din. Pri nas ne bi dobili kupca zanj — svetovni ljubitelji starin pa bodo gotovo ponujali še mnogo večje vsote.

Naročila in vse dopise, ličiče se malih oglaševanj, je poslati na Oglasi od delok Jutra, Ljubljana, Prilivova 4, Tel. št. 2492

Mali oglasi

Vse pristojbine je uparila ličičem z naročilom, vsicer se oglaševanje proba po Čekovni račun pošle krajinico Ljubljana, št. 11812

Mali oglasi, ki služijo v poravnavah in socialni na račun občinstva, vaba beseda 50 par. - Najmanjši znesek Din 5.- Pristojbina za sifro Din 3-

Ležnje, dopisovanja in oglaševanje trgovskega ali reklamnega značaja: vaba beseda Din 1.- Najmanjši znesek Din 10.- Pristojbina za sifro Din 5-

Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov je plačati posebno pristojbino Din 2.-, Za naslove kličište telef. št. 3492, 2492 ter ekspozituro v Šiški telef. št. 3203.

Službe dobi

Modistinjo
sprejemem takoj. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod »Modistinjo«. 9372

Partijo delavcev
(lahki 6 moč) za sekanje bukovih drv sprejemem takoj. Rudolf Dergan, trgovac, Laško. 9703

Dva jelonoša
še pogosto z znanjem nemščine, sprejemem takoj. — Ponudbe do 1. maja na naslov: Tomc Majer, Kolodvorska restavracija, Maribor. 9397

Kuharico
samostojno, zdravo, pridno, snažno in redno sprejemem takoj. — Ponudbe do 1. maja na naslov: Tomc Majer, Kolodvorska restavracija, Maribor. 9397

Vorreißer-ja
in ob enem galešču, za prakso pri bukvinah, za neseljivo, starejšo moč sprejemem takoj. Ponudbe na podr. Jutra v Celju pod sifro »neseljiva«. 9216

Stroinika
za parno lokomobil, ki se razume tudi na elektr. motorje, sprejemem lesna industrija Ivan Petrič, Borovnica. 9035

Čevljar, vajenca
in dobre in pošteno delne sprejemem takoj. Valentin Markelj, čevljarški mojster, Ljubno na Gorah. 9023

Gospodinjjo
dobro kuharico, za vsa hišna dela, ki ima veselo do 40 let, v starosti 35-45 let, sprejemem Vinko Šket, Rogaska Slatina. 9621

2 čevljar, pomočnika
dobro izveščana za ekportna dela sprejemem takoj. Naslov v oglaševalni oddelki »Jutra«. 9018

Kroj, pomočnika in vajenca
za k. o. j. za stalno sprejemem Karol Kavčič, krojač, Kozarje 25 (Dolgi most pri Ljubljani). 9723

Trgovski sodrnik
dobro veziran v manufakturni stroki, posten in razumljiv, dobi takoj službo. Naslov v oglaševalni oddelki »Jutra«. 9721

Dekle
zdravo in močno, srednjih let, vajeno kuharica in poravnateljica v kuhinji in sobah, kakor tudi pranja, dobi takoj stalno službo v trgovini Ivana Trauska na Vrhniki. 9747

Fino kuharico
perfektno in samostojno sprejemem takoj proti mesečni plači 600 Din. Naslov pove oglaševalni oddelki »Jutra«. 9737

Praktikantinjjo
ki je dovršila trgovsko šolo, sprejemem. Predstaviti se je takoj osebno v trgovini pri Keru v Kranju. 9742

Vajenca
pridnega in poštenega sprejemem v učenje Alojzij Piber, trg. vrtnar, Bled, Brana in stanovanje v hiši. 9748

Stropejsko
za nekaj ur dnevno sprejemem. Ponudbe pod sifro »Začasno« na oglaševalni oddelki »Jutra«. 9774

G. Th. Rotman:

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

V oddelku je gospa Kozamurnica kmalu zaključila. Gospod Kozamurnik je obesil svoj dežnik na ročaj zasilne zavore in potegnil iz žepa časopis. »Imenitno!« je pomislil gospod Čvetko, ki mu je sedel nasproti. »Jaz bom pa čital z druge strani.

Prodajalko ali pomočnika

z večletno prakso, agilnega prodajalca, posebno dobro izvrševalca v trgovini mešanega blaga. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod »Agilna moč«. 9124

Natakarico
starejšo, 25-letno, z nekaj karavle, sprejemem v stalno službo. Dopise na oglaševalni oddelki »Jutra« pod »Stalno«. 9731

Zasluzek

Dobra šivilja
gre živet na dom, Naslov v oglaševalni oddelki »Jutra«. 9762

Izpraznjena zastopstva
za okraje Zalembek, Ribnica, Vel. Lašče, Cernobilj, Skofja Loka, Jesenice, Kamnik, Trzin, Domžale, Bakič, Laško in Slovenica oblika zavarovalno podjetje. Ponudbe do 18. t. m. na oglaševalni oddelki »Jutra« pod »Zavarovalno zastopstvo 1000«. 9794

Pouk

Francoščino
kakor tudi vse srednjeevropske predmete poučuje najuspešnejše tehničar takoj. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod sifro »Ultra rapid«. 9031

Službe iska

Deklica
ki se je učila 2 let v trgovini, želi nadaljevati učno dobo v boljši trgovini — najraje v mestu. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod »Poštena in marljiva deklina«. 9629

Uradnik

z večletno prakso, izurjen v nemški in slovenski korespondenčni, knjigovodstveni in poslovni preračunski jeziku, sprejemem v vse one sodobne študentske fakultete obrti, industrije in priv. uradi, ter katerih bi zanesel doseči kakršnokoli zaposlenje. Reference in eventualni dopisi na oglaševalni oddelki »Jutra« pod sifro »Uradnik«. 9075

Prodajalka

izkušena sprejemem v manufakturni stroki, želi službo. Naslov pove oglaševalni oddelki »Jutra«. 9620

Ribje olje

svetlo, najčistejše, norveško in lekarno dr. G. Pircoviča v Ljubljani, se oglaševalni oddelki »Jutra«. 9620

Prešani ocvirki

po Din 3 kg se dobivajo v skladnih trdnih Evid. Pov. v Mestni log 15. 9764

Avtotakšno koncesijo

prodam, Naslov v oglaševalni oddelki »Jutra«. 9766

Železne cevi

za ograjo, rabljene, 8000 kg, v Ljubljani, se oglaševalni oddelki »Jutra« pod sifro »Železne cevi«. 9737

Florentin, slanniki

najnovijih oblik so že dobili. Modni salon Strehar-Mashek, Zidovska ul. 3. Oglejte si izložbe. 9821

Jabolka

stajarskej močaniki se dobi dober zaloga traja po Din 3 kg. »Ekonomica« Ljubljana, Kolodvorska ul. 5. 7. Oddaja se na maj. 9807

Radie

Petcevnj radio
z okvirno anteno in priključkom na električno krmilo. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod sifro »Petcevnj«. 9738

Motorno kolo

prodam ali zamenjam za dirkalno dvokolo. Naslov v oglaševalni oddelki »Jutra«. 9646

Motorno kolo

lahko, 300 ccm, »Preston« skoraj novo, prodam za Din 5300. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod sifro »Ugodna 49«. 9749

Otroška vrtnarica

perfektno vešča nemščine, z izvirnimi spriljavili, želi službo. Dopise na naslov: D. Weber, Črna pri Priljavah, Slovenija. 9740

Službo čuvaja

ali sluge želi spokojen železničar. — Pismene ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod sifro »Spokojenje 56«. 9778

Šivilja pomočnica

išče službo. Naslov pove oglaševalni oddelki »Jutra«. 9776

Dekle

samostojna kuharica, želi službo v boljši, manjši kuhinji. Nastopi lahko takoj. Naslov v oglaševalni oddelki »Jutra«. 9801

Abiturijent

strojnega delavca tehnične srednje šole v Ljubljani. Iščo službo v kakšnem strojnem ali elektrotehničnem podjetju. Event. v zvezi tudi službo strojarja v kakem večjem strojnem podjetju. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Vesteno«. 9815

Bivši orožnik

želi službo sluge ali skladiščnika. Naslov se izve v Cerkevni ulici št. 25/1. 9806

Trgovski pomočnik

mišad, dobro izveščan v nemški trgovini, želi prostovoljno mesto. Nastopi po dogovoru. Cenj. dopise na oglaševalni oddelki »Jutra« pod »Mlad in pridenc«. 9804

Kdo

izmed njih, ki lahko pomagajo bi hotel pomagati poučevanju malih trgovcev iz denarne zadeve s posojilom 6000 Din, da bi odplačeval mesečno po Din 1000 — do 8. t. m. Plačati se mora vsak dan. Ponudbe prosim na oglaševalni oddelki »Jutra« pod sifro »Zelo hvaležne«. 9770

Prodam

Restavr. študilnik
se v dobrem stanju in več starih. 9512

višinski sodov

prodam Leopold Zorč v Kranjski gori. 9512

Odpadke

od parketov, bukove in hrastove, za kurjavo dostavljajo po nizki ceni na dom v. Sopotniška parna kupa v Ljubljani, za strojniki kolodvorom. 108

Puhasto perje

razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg po Din 38 kg. Takojšnje prilike. Dokle — traja dolgo — L. Brozović, Zagreb, Heca 82. Kemena študentska 92. 9620

Prodam

prodam, Naslov v oglaševalni oddelki »Jutra«. 9766

Železne cevi

za ograjo, rabljene, 8000 kg, v Ljubljani, se oglaševalni oddelki »Jutra«. 9620

Starine

izkopane bakrene lepote iz rimske dobe prodam. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod sifro »Rimska doba«. 9737

Florentin, slanniki

najnovijih oblik so že dobili. Modni salon Strehar-Mashek, Zidovska ul. 3. Oglejte si izložbe. 9821

Jabolka

stajarskej močaniki se dobi dober zaloga traja po Din 3 kg. »Ekonomica« Ljubljana, Kolodvorska ul. 5. 7. Oddaja se na maj. 9807

Pohištvo

Jedilnico
moderno, v prav dobrem stanju takoj prodam. Naslov pove oglaševalni oddelki »Jutra«. 9622

Kupim

50 komadov prekli
(filozof) knjig Naslov in cenjo je pustiti v oglaševalni oddelki »Jutra« pod sifro »Prekli«. 9308

Excenter prešo

za pločevino, težko, po možnosti z aspirno za avtomatično premikanje materiala. Kupi Ivan Semelj, Tacen, p. St. Vid nad Ljubljano. 9702

Mikroskop

kupim. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod sifro »Vredno«. 9733

Kapital

15.000 Din
dam, oziroma vrucem oemu, ki mi takoj proti dobri garanciji posodi 10.000 Din za kratko dobo. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod sifro »Redka prilika«. 9718

Kdo

izmed njih, ki lahko pomagajo bi hotel pomagati poučevanju malih trgovcev iz denarne zadeve s posojilom 6000 Din, da bi odplačeval mesečno po Din 1000 — do 8. t. m. Plačati se mora vsak dan. Ponudbe prosim na oglaševalni oddelki »Jutra« pod sifro »Zelo hvaležne«. 9770

Posestva

Večje ključavničarsko podjetje
obtežuje iz delavnice, kovačnice, eklatirna, stanovanja s vrstom, njivo in velikim zadržim vrstom, in prostora za tovarniško podjetje, blizu kolodvoru. Podjetje zaradi odhoda v inženirstvo Franjo Ran. Slovenica ob Savi. 9238

Kupim hišo

v sredini Ljubljane, najraje manjšo za ca. 200.000 Din. Ponudbe s natančnim opisom na naslov: »Union«, Heca 104, Zagreb. 9022

Lepa vogal, parcela

pri Stadionu takoj prodajati. — Naslov v oglaševalni oddelki »Jutra«. 9729

Krasno posestvo

blizu mesta Maribora, s ca. 3 orajji lenega vinograde, 10 orajj sadonosičnik, 4 orajji njiv, 2 gospodski hiši, tihih solinca, 2 vinčariji in vsem inventarjem napredaj za 600.000 Din. P. Čilič in poži ugostni. Ponudbe pod značko »Idealna eksistenca« na oglaševalni oddelki »Jutra«. 9736

Vogalno parcelo

na suhem prostoru blizu kolodvoru sredini. Narediti se na Friskovcu, za vojašnico »vovalde Milica«. — Vsa poljska daje Ferdo Mashek, Levčeva ul. 11 — pod Rožno dolino. 9820

Lokali

Brivnica

dobro biča, napredaj. Naslov pove oglaševalni oddelki »Jutra«. 9309

Lep, svetel lokal

ob glavni cesti, na zelo prometnem kraju, pripravljen za obratnika ali kavarice, takoj ugodno oddam. Poitve se v Irgovini Sava Kovac, Ljubljana VII, Celovška cesta 85. 9692

Kavarna

prevarazredna — popolnoma urejena in dobro vpljana, v večjem, zelo prometnem mestu Hrvaške, radi bolne lastnika ugodno napredaj. Ponudbe, oziroma informacije na oglaševalni oddelki »Jutra« pod značko »Kavarna«. 9735

Kavarno in restavracijo v Zagrebu

najleljepšemu urejeno prodam za 200.000 Din. Ponudbe na naslov: Kavarna »Park«, Zagreb, Zrinjevac. 9730

Restavracija

dobro biča, v centru Zagreba poceni napredaj radi prevzema drugega podjetja izven Zagreba. — Nizka najemina. Restavracija »Central«, Zagreb, Sudbicka 8. 9783

Papirno trgovino

s trafiko in prodajo znamk na dobrem prostoru v zveznem in najem. Ponudbe na naslov: »Lojter«, Jilkišičeva cesta. 9795

Trgovca dá na lepo stran

svoj inserat. — Še tisti dan po vsej Sloveniji gre glas: »Poglejte v »Jutra« ta oglaš!»

Pridelki

Štajersko čebulo in semenski fižol
nudi najceneje Franc Majdič, Kranj. 9395

Krmilno peso

(trunkel) polskakorno, do 2 vagona, zdravo, prosto vagona Kostr-Podplat oddam po 45 Din 100 kg. Franc Kupač, Podplat. 9741

Sobe

Opremljeno sobo
oddam, Našev pove oglaševalni oddelki »Jutra«. 9433

Opremljeno sobo

oddam, Naslov v oglaševalni oddelki »Jutra«. 9636

Gospoda

sprejemem na stanovanje. — Naslov pove oglaševalni oddelki »Jutra«. 9732

Sobo in kuhinjo

oddam, 15. aprilom Cerne, Zg. Šiška 157. 9730

Svetlo, prazno sobo

z elektr. razsvetljavo in posebnim vzhodom takoj oddam, Naslov v oglaševalni oddelki »Jutra«. 9730

Lepo sobo

v centru mesta takoj oddam, Naslov v oglaševalni oddelki »Jutra«. 9735

Preprosto sobo

s posebnim vzhodom takoj oddam, Naslov v oglaševalni oddelki »Jutra«. 9771

Prazno sobo

z elektr. razsvetljavo, event. z uporabo kuhinje oddam s t. majem. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod »Šiška«. 9727

Lepo sobo

z strogo separiranim vzhodom, v sredini mesta išče boljši gospod za takoj. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod »15. april«. 9801-a

Kot stanovalca

z vsa okrobn sprejemam gospoda na Mestnem trgu 24 1. nadst. 9790

2 opremljeni sobi

oddam posamezno ali skupno samo solidno reflatantom. Naslov pove oglaševalni oddelki »Jutra«. 9737

Mirno sobo

z strogo separiranim vzhodom, v sredini mesta išče boljši gospod za takoj. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod »15. april«. 9801-a

Separirano sobo

s hrano oddam v centru mesta 2 osebna. Naslov v oglaševalni oddelki »Jutra«. 9796

Sobo

v centru mesta takoj oddam, Naslov v oglaševalni oddelki »Jutra«. 9636

Manovanja

stanovanje z sob. kuhinje in priključki išče s t. majem t. l. solidna stranka. Cenjene ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod sifro »Stalna stranka«. 9538

Stanovanje

obtežuje iz predst. trah sob. kopalnice, sobe za sušilnik in ostalih priključki oddamo z majem v III nad-tropju palače Vzajemne posojilnice na Miklošičevi cesti. Poljska daje razvrateljno posojilnice med uradnimi urami. 9300

Stanovanje

4 velikih sob, kuhinje, kopalnice in vseh priključki oddam takoj ali najpozneje za 1000 Din mesečno. Naslov pove oglaševalni oddelki »Jutra«. 9538

Stanovanje

2 sob in sobice ali 3 sob, kuhinje, kopalnice in priključki išče mirna boljša stranka za takoj s t. majem ali avtomob. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod »Komfortno stanovanje«. 9783

3 odrasle osebe

(vsa otrok) iščejo stanovanje z sob. kuhinje in priključki in pralnico, za takoj ali do 8. avgusta. — Najraje med Rešjevo in Bečevskovo cesto. — Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod »čisto stanovanje«. 9786

Miren zakonski par brez otrok

išče stanovanje dveh sob s priključki, po možnosti v sredini mesta. Ponudbe na oglaševalni oddelki »Jutra« pod sifro »Solidno«. 9091-a

Za 900 Din mesečno

oddam 2 sob, kuhinjo in priključke na Kodeljevem št. 236. Oglej med 10. in 13. uro. 9719

Dopisi

Gospoda
kateri mi je pisal iz Zilanege mesta, prosim za naslov. — Dana v crnem. 9739

16. avgust

Ce onogode danes ob 10. takaj pred Prešernom. 9638

V oglaševalni oddelku »Jutra«

je dvignite sledeča pisma: A. K. 8008, A. M. 8315, Allianse, April 8210, Agilenc 55, 13. april, Buljka obitelji, Črtočič maj, Centrum 300, Centrum 2, Črtočič maj, Dobrajško, Dobraj prijetelja, Delovnja

Michel Zévaco:

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

Niš čudnega ni, da se je kmalu naveličal. Po nekaj dnevih neizrekivega trpljenja je ostavil predpasnik, metlo, gospodarja in goste ter izginil.

Kako je živel poslej? Ob tem, kar je raslo na tujem, kakor tisoč drugih ljudi. Potreboval ni veliko in Andaluzija je bila tedaj velik vrt, poln slastnega sadja, po katerem je bilo treba samo iztegniti roko. Kadar je vreme oviralo tako trgatve, je postajal pred vrati cerkva in nastavljal klobut. Taka je bila tiste čase navada in ni pravstveni Manuel je ne bi bil mogel grajati.

Chico je malo jedel, spal v kdo ve kakšnih brlogih in hodil v capah, toda bil je svoboden. Ta zavest ga je navdajala s ponosom in zadovoljstvom. Da ste ga videli, kako ošabno je obrnil hrbet vsakomur, kdor mu ni izkazal primernega spoštovanja!

Ko je Manuel opazil pritlikavčev beg, se ni manjkalo grenkih pritožb, trpkih očitkov in črnih napovedi za bodočnost. Chico je bil grd nevaležnež, lenuh, bitje brez vesti in brez človeškega čuvstva. Človek, ki mu je bilo nadvomno usojeno, da prej ali slej umre na gmadi.

Toda Chico ni bil nevaležen. Le to je bilo, da se je njegova hvaležnost obračala k edinemu bitju, ki mu je bilo kdaj storilo kaj dobrega. To bitje je bila Juana.

93

Vsak dan je umel najti priliko, da se je vtihotapil v gostino, se potuhnil v kak kot in si nasitil oči s pogledom na njo, ki mu je pomenila vse. In kadar so bile oči site in srce potolaženo, je zadovoljen odšel...

Časih, kadar je šla mimo njega, se je ojunačil, iztegnil roko, prijel za vogal njenega predpasnika in ga pobožno poljubil. Da, nekoč je celo poljubil sled njenih nog, ki se je bila odtisnila na pesku v predvorju! A tolike sreče se ni mogel nadejati vsak dan.

Juana mu je nekega dne mignila, naj gre z njo, in ga odvedla v zatšje, kjer ju ni mogel nikče iznenaditi. Tam mu je najprej napravila pridigo:

Kaj se potikaš pri nas, nevaležnež, lenuh, krivoverec? Kako se drzneš prihajati v hišo, ki si jo ostavil brez slovesa?... Brezsrčnež in nevaležnež!

Toda vzlic njenemu jeznemu glasu je Chico uganil po njenih očeh, kako vesela je, da ga vidi. Ves ganjen ji je ponižno odgovoril:

»Tebe sem hotel videti, Juana.«

»Kakopak! In vse te dni se nisi spomnil name?«

»Nisem te pozabil, Juana.« je potrto odvrnil pritlikavec, saj te tudi ne bi mogel pozabiti! Vsak dan sem prišel, da te vidim.«

»Vsak dan! Zakaj se pa nisi pokazal?«

»Bal sem se, da me ne bi spodila.«

Z začuden pomilovanjem mu je pogledala v obraz. Nato je skomignila z rameni:

»Zaslutil bi bil, bogme da... A lahko bi bil vedel, da te jaz ne bi spodila.«

»Ti ne, Juana. Toda tvoje oče? In ostali?«

Juana ni takoj odgovorila. Da bi skrila svojo zadrego, ga je iznova jela oštevati:

»In kakšen si videti! Kdor te ne pozna bi te imel za nepridiprava. Ali te ni sram, da se tak pokažeš pred mojimi očmi? Vsaj malce bi se očedil!«

Osramočen je sklonil glavo. Njegove oči so se napolnile s solzami. Ta očitek mu je šel do živega!

Deklica je videla, da ga ponizanje boli. Zato je nadaljevala s prijaznejšim glasom, premeteno mu gledaje v oči:

»Kaj ne, da si mi ti prinašal cvetlice, ki sem jih časih našla na svojem oknu?«

Zardel je in pokimal.

»Zakaj si mi jih nosil?« je vztrajala, ne da bi odvrnila pogled od njega.

»Nisem hotel, da bi me imela za nevaležneža.« je prostodušno odvrnil Chico. »Za druge se ne menim, a zate mi ni vse eno... Upal sem, da boš uganila in da mi oprostiš.«

Nekaj trenutkov ga je gledala brez odgovora, nato je izpregovorila z zagonetnim glasom:

»Res lepo! Kako si mogel priti do mojega okna? Ali nisi pomislil nesrečnež, da bi se lahko ubil in da bi si jaz do groba očitala tvojo smrt?«

V Chico je vse sijalo. Juana po tem takem ni bila huda nanj! Trepetala je zam; to je pomenilo, da ga ima še vedno rada... Veselo se je zasmejala:

»Saj ni bilo nič nevarnega. Mažen sem, vse kar je res, a neroda nisem.«

5 CHEVROLET, rablj. osebnih avtomobilov, v ceni od Din 20.000.— do Din 35.000.—	27
OAKLAND, 50 HP, 6 cil., 5-sedežni, odprti.	38.000.—
FIAT, 501 Sport, 4sedežni, nove gume, nova streha in novo DUCO ličan.	82.000.—
ROLAND PILLAIN, 35 HP, 4 cil., 4sedežni sport touring	35.000.—
ANSALDO, 35 HP, 4 cil., 4sedežni odprti.	40.000.—
ANSALDO, 35 HP, 4 cil., 6sedežni odprti.	50.000.—
ITALA, 24 HP, 4sedežni.	32.000.—
PEUGEOT, 24 HP, 4sedežni, s spremenljivo karoserijo kot tovorni ali kot osebni	27.000.—
PEUGEOT, 4-15 HP, mali poltovorni, dvosedežni, z novo pnevmatiko.	19.000.—
PEUGEOT, 30 HP, mala 4sedežna sportna tipa	30.000.—
CITROEN, 24 HP, 4sedežni, v dobrem stanju	25.000.—
AUSTRO FIAT, 35 HP, 4 cil., 6sedežni.	15.000.—
AUSTRO DAIMLER, z dvojno karoserijo, zaprti in odprti, 6sedežni, 65 HP, 6 cil.	45.000.—
S. A. M. sportni dvosedežni, 30 HP, 4 cil.	20.000.—
RENAULT OMNIBUS, 16sedežni, model 1928, 35 HP	52.000.—

Vozovi v vozovno pripravnem stanju, z deloma že plačanimi taksami za letošnje leto.

Informacije daje:
V. & M. Barešič & Co., Ljubljana
 DUNAJSKA CESTA 12,
 glavno zastopstvo CHEVROLET avtomobilov

Direkcija državnega rudnika Velenje nabavi dne 17. aprila 1929

3000 kg bučnega olja

Pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, št. 3547, II.

ZASTONJ
 Vam pošljemo na ogled eno številko ilustr. revije „Domači prijatelj“ in „Naš Obzor“

Pišite dopisnico na upravo. Ljubljana, Miklošičeva 15

Direkcija drž. rudnika Velenje nabavi 17. aprila 1929 ob 11. uri

15.000 kg pšenične moke št. 6 in 10.000 kg pšenične moke št. 0g.

Kavcija po zakonu. Pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, št. 3525, II.

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri, zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov, od preprostega do najfinejšega, in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika. Ceniki franco. Prodaja na obroke.

TRIBUNA F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Uporabljajte za nego ust, zob in dlesni nedosegljivo angleško

KOLYNOS

pasto za zobe

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Objava.

Uprava nekega veleposestva, ležečega v sodnem okraju ribniškem, proda prostovoljno iz svojih gozdov 600 komadov lepih, debelih bukovih dreves.

Le pismene ponudbe in vlaganje kavcij se sprejema v Gospodarski pisarni Alojzija Klavs-a v Gorenji vasi pri Ribnici.

dne 26. aprila 1929 od 9. do 17. ure.

Interesenti dobe na zahtevo pismena pojasnila glede vsega istotam.

Tudi kupčija od strani prodajalca najboljšemu ponudniku se potrdi istotam, in sicer naslednji dan, to je v soboto, dne 27. aprila 1929, ali pa odkloni.

Princeska Zvezdana

lepa knjiga za naše malčke s 120 mičnimi risbami o čudnih prigradah male princeske.

Stane samo Din 12.—, po pošti Din 13.—

Dajte otrokom nedolžnega veselja in dobre volje

Knjige je dobiti v oglasnem oddelku »Jutra« v Prešernovi ulici šte. 4.

Vodne turbne

avtom. regulatorje, zatvorilce, opreme za žage in mline izdeluje in dobavlja

G. F. SCHNEITER, Škofja Loka
 podjetje za zgradbo vodnih turbin

Konkurenčne cene. Zahteva te ponudbe. Prvovrstne referenc.

Po otvoritvi trgovine

da se vpelje, dajem po najnižjih cenah blago svetovno znanih znamk:

kolesa »Dürkopp« gramofone, plošče šivalne stroje »Minerva«

»Columbia« »Odeon«

in v to stroko spadajoča dela

Izkoristite to priliko, da kupite blago iz prve roke v moji specialni trgovini. — Prodaja na obroke. — Pridite in oglejte si!

„Tehnik“ Josip Banjai

Ljubljana, Pražakova ulica (Ljubljanski dvor)

Originalna Jugobanat-patent-moka

ni po ceni zato pa sta kruh in pecivo iz nje nenadkriljiva.

Starši, kupite svoji deci arasno, mlačinsko knjižico

Kralj Debeluh in sinko Debelinko

Jugoslovensko GANZ A. D.

Dobra znamka

Stroji za opekarsko, drobilno in keramično industrijo

Zahtevajte brezplačne proračune! Brezplačen poset inženjerjev!

V pogonu sigurni, močni, poceni, moderni.

Naročila kompletnih naprav in poedinih strojev. Naročila iz vsega sveta!

Fabrikacija strojev za vse strojne svrhe

CENTRALA: BEOGRAD Karadjordjeva 75 Tel. 23-90 44-33.

TEHNIČNI BIRO: ZAGREB Draškovičeva ul. 27. Tel. 55-87.

